

Občina Moravske Toplice

LIPNICA

Glasilo občine Moravske Toplice, Leto XIX, Številka 119, 17. december 2013

**Vesel Božič in
srečno 2014. leto**

Iz vsebine:

Leto velikih premikov - str. 3

Evangeličanska cerkev z novim škofom - str. 4

Turizem, naše novo delovno mesto - str. 6

Decembrski možje - str. 8

Čisto poseben dan - str. 10

Projekt veliki nemarni škornji - str. 16

15 let FS Bogojina - str.18

Sanjska jesen hokejistk - str. 21

Nagradna križanka - str.23

Urednikov kotichek

Pozdravljeni! Odštevanje kaotičnega in stresnega leta 2013 se je pričelo. Še nekaj dni pa bomo stopili v novo 2014. leto, za katero pa ne vemo, kaj nam bo prineslo. Če bi verjeli tistemu, s čimer nas »pita« Vlada Alenke Bratušek, se nam ni bati ničesar, vendar pa so opozorila in napovedi evropskih in drugih mednarodnih revizorskih in finančnih inštitucij vse prej kot spodbudne. Da bomo v družini EU držav prihodnje leto in tudi še v letu 2015 žal edini, ki bomo imeli pred gospodarsko rastjo negativni predznak, vse druge države naj bi se bolj ali manj že izvlekle iz recesije. Pa bodi o državnih in mednarodnih zadevah dovolj, svoj pogled usmerimo v našo občino, ki sicer tudi deli usodo ostalih lokalnih skupnosti, kar se tiče uresničevanja začrtanih razvojnih nalog. O tem več v prednovoletnem razmišljanju župana Alojza Glavača. Sicer pa v zadnji letošnji in 119. po vrsti številki Lipnice ponujamo obilo zanimivega branja. Kar pestra vsebina, od martinovanjskih prireditev, pa vse do dogodkov in prireditev v decembrskem adventnem času. Seveda šport ni pozabljen, celovita analiza sklepa jesenskega dela v ligah, v katerih sodelujejo ekipe iz naše občine, pa vse do uspešne jeseni naših hokejistk na travi. Nekaj malega vam v branje ponujamo tudi o zdravi prehrani, je že tako, da se po navadi v zadnjem, praznično obarvanem mesecu leta, vse prevečkrat ogrešimo pri konzumiranju hrane in pijače. Sicer pa naj vam ob koncu spoštovane in spoštovani bralci Lipnice v svojem imenu in v imenu članov uredništva zaželimo vesele božične praznike in srečno 2014. leto!

Vaš urednik Boris Cipot

Svetniki potrdili rebalans letošnjega proračuna

Svetniki občine Moravske Toplice so na svoji novembrski seji, 26. v tekočem mandatu, obravnavali in na koncu tudi sprejeli predlog rebalansa proračuna za leto 2013, s katerim so uskladili načrtovane proračunske prihodke in odhodke. Letošnji proračun je na prihodkovni strani načrtoval za dobrih 8,8 milijona evrov, ki pa niso bili uresničeni tudi zaradi izpada v letošnjem letu načrtovane prodaje stvarnega občinskega premoženja. Izpad prihodkov pri prodaji občinskega stvarnega premoženja dosega približno 700 tisoč evrov, pri drugih postavkah proračunskega prihodka pa ni bilo večjih izpadov. Tako se je po predlogu občinske uprave v rebalansu prihodkovna stran znižala za en milijon evrov, na 7,8 milijona. Sicer pa je občina Moravske Toplice dose-

gla načrtovane prihodke iz davčnih in nedavčnih virov: pri prvem je to dobrih 5 milijonov evrov, pri drugem pa dober milijon. Za uresničitev vseh, v proračunu za letošnje leto zapisanih naložbenih ciljev, se je Občina nameravala zadolžiti za milijon evrov, kar pa ni bilo potrebno zaradi tega, ker se kar nekaj investicijskih projektov seli v naslednje proračunsko leto 2014. O tem bodo sicer svetniki spregovorili na decembrski seji, ko se bodo soočili z osnutkom proračuna za leto 2014. Sicer pa je bilo v letošnjem proračunskem obdobju izvedenih kar nekaj pomembnih naložb. Prav gotovo je najpomembnejša izgradnja novega otroškega vrtca v Moravskih Toplicah. Uresničeni so tudi trije projekti, ki so bili financirani s pomočjo evropskega in državnega denarja, in sicer ratkovsko Kulinarično podeželsko jedro, večnamenska dvorana v Ivancih in pa vaško jedro v Sebeborcih. Poleg tega je s sredstvi občinskega proračuna bilo veliko narejenega pri urejanju avtobusnih postajališč in parkirišč (Vučja Gomila), most v Noršincih, kolesarska počivališča in ekološki otoki, za kar je bilo porabljenih kakih 180 tisoč evrov. Občino Moravske Toplice čaka velik naložbeni zalogaj, izgradnja vodovodnega omrežja v okviru projekta B Krak, kar za občino pomeni med 7 in 8 milijoni evrov.

Sicer pa so svetniki namenili posebno točko dnevnega reda obravnavi problema zapiranja poštne uradov v naši občini. Gre za urada v Fokovcih in Prosenjakovcih. Čeprav je bilo na Vlado poslano protestno pismo s podpisi vseh županov pomurskih občin, na problem zapiranja so opozorili tudi pomurski poslanci v Državnem zboru, pa tudi župan Alojz Glavač je kot državni svetnik s problemom seznanil Državni svet, so svetniki sklenili, da se mora dialog s Pošto Slovenije nadaljevati.

Leto velikih premikov je bilo zelo uspešno za občino Moravske Toplice

V teh predprazničnih dneh, ki so natrpani z mnogimi dogodki in prireditvami, snujemo načrte za naslednje leto. Za to, da bi dobro načrtovali dejavnosti občine je prav, da se ozremo na iztekajoče se leto in naredimo oceno narejenega. Rad bi posebej izpostavil dve prelomni okoliščini, ki bosta dolgoročno pomembni za našo lokalno skupnost.

Prva je dokončanje izgradnje otroškega vrtca v Moravskih Toplicah, ki je letos septembra začel z obratovanjem. To veliko in prepotrebno pridobitev za kraj in širšo okolico smo ustvarili praktično v enem letu. Lahko rečem, da je izgradnja tega vrtca največja posamična investicija v tem štiriletнем mandatu. Sam projekt in vse okoliščine ter srečna naključja za ta dosežek bom bolj podrobno opisal spomladi prihodnje leto, ko bo tudi svečana in uradna otvoritev vrtca. Za zdaj lahko samo povem, da so otroci, njihovi starši, prav tako pa tudi vsi zaposleni izjemno navdušeni in zadovoljni v novih prostorih. Sam s sodelavci sem prav tako vesel in ponosen na ta velik dosežek. Drugi veliki premik, ki je z vidika občine Moravske Toplice največji po obsegu, je začetek gradnje pomurskega vodovoda, ki bo trajala dve leti. S skrajnimi naporii povezani s projektiranjem, pridobivanjem ustreznih soglasij in dovoljenj, smo se uspeli skupaj z ostalimi občinami kraka B kvalificirati še v zadnjem možnem roku sedanje evropske finančne perspektive 2007-2013. Potrebno je povedati, da smo se v tem procesu usklajevanj z ostalimi občinami morali odpovedati izgradnji vodovoda v nekaterih naseljih, saj celotnega omrežja zaradi omejenih sredstev ni možno zgraditi v nobeni občini. Ta je predvidena v drugi fazi. Mi smo v projekt uvrstili naselja, kjer so problemi z vodo največji. Obseg te velike investicije v naši občini je okrog osem milijonov evrov. Zaradi zagotavljanja potrebnih likvidnostnih sredstev za naš delež financiranja vodovoda se v proračunski porabi obnašamo zelo skrbno. Morda je včasih pri posameznih željah po drugih investicijah v posameznih krajih naše občine nezadovoljstvo. Vendar sem dolžan zagotavljati finančno stabilnost in ravnotežje ne glede na morebitne kritike. Samo tako bomo dolgoročno lahko zagotavljali vse z zakonom predpisane obvezne naloge občine. Kljub temu v vsakem našem kraju potekajo večje ali manjše investicije. Na tem mestu se moram zahvaliti tudi vsem članom

vodstev KS in VO, saj brez njihovega požrtvovalnega dela ne bi uspeli vedno znova polepšati in urejati podobe naših naselij. V letošnjem letu se gospodarske in finančne razmere v naši domovini še vedno slabšajo. Vlada RS je letos uvedla kar nekaj novih davkov, ki dušijo gospodarsko dejavnost in hkrati stiskajo denarnice nas državljanov. DDV se je povišal iz 20% na 22%. Vlada je povišala sodne takse za 15%, dvignila za 10% davek na igre na srečo, kazni za prometne prekrške, trošarine za različne vrste blaga. Minister Virant je ob polletju napovedal ukinitve vsaj 80 občin. Verjetno je predlog ukinjanja manjših občin bil le slepilni maneuver. Bil pa je uvod v spremembo Zakona o financiranju občin, ki večini podeželskih občin zmanjšuje finančna sredstva razen Ljubljani in nekaterim velikim mestom. Nov velik pretres med politikom in državljanji je pomenil sprejem Zakona o davku na nepremičnine, ki bo začel veljati po novem letu. Nepremičninski davek bo zadel skoraj vse kategorije nepremičnega premoženja tako v javni in zasebni lasti. V zadnjem hipu so bili zaradi hudih protestov izvezeti sakralni objekti, objekti humanitarnih organizacij in gasilski domovi. Tudi občina bo morala plačevati ta davek za javne zgradbe, šole, vrtce športne in kulturne ter druge objekte. Ocenjujem, da bo za nas občane v povprečju v naši občini ta davek višji za 2-5 kratnik dosedanjega NUSZ. Zagotovo bo nekaterim prebivalcem naše občine ta davek izjemno otežil življenje. Da slabih novic ne bi bilo že letos dovolj, je poskrbela proti koncu leta Pošta Slovenije z napovedjo ukinitve poštinih uradov Kobilje, Bodonci, Prosenjakovci in Mala Nedelja ter sedeža območne enote v Murski Soboti. Sam sem se temu početju uprl s peticijo, ki so jo podprli župani vseh pomurskih občin. Do danes odgovora Pošte Slovenije nanjo še nismo prejeli. Želimo, da Pošta Slovenija zadrži izvajanje reorganizacije, saj taki koraki vodijo v nadaljnjo centralizacijo tudi na tem področju, kjer že itak ni dovolj tovrstnih delovnih mest. Upam in srčno si želim, da bo luknja v bankah v Sloveniji, čim prej uspešno sanirana, saj je že skrajni čas, da se gospodarski in finančni kazalci v Sloveniji začnejo pomikati iz padanja v rast. Tako bomo tudi v naši občini lažje uresničevali svoje poslanstvo.

Spoštovane občanke in občani, spoštovani poslovni partnerji, dragi prijatelji. V vseh obdobjih človeške zgodovine, tako tudi naše, so se izmenjavala obdobja blaginje in obdobja krize. Takrat so najpomembnejše lastnosti vsakega posameznika na preizkušnji in takrat se izkažejo najboljše lastnosti dobrih ljudi. Požrtvovalnost, solidarnost, ljubezen, odpuščanje, srčnost, zdravje, sreča, veselje... Vsega tega vam in vašim najdražjim ob prihajajočih praznikih Božiču, Dnevu samostojnosti in v novem letu 2014 iz srca voščim.

Vaš župan Alojz Glavač.

**Spoštovane občanke in občani občine Moravske Toplice!
Ob izteku leta 2013 z iskrenimi željami ob Božiču in
vse dobro v letu 2014!**

Župan Aloj Glavač

**Svetniki občine Moravske Toplice, Uprava občine Moravske Toplice,
MADŽARSKA NARODNA SAMOUPRAVNA SKUPNOST OMT, GASILSKA ZVEZA OMT, ŠTAB
CIVILNE ZAŠČITE OMT, DRUŠTVO UPOKOJENCEV OMT IN OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA**

Evangeličanska škofija se po 18. letih seli iz Moravskih Toplic

Geza Erniša odslej z nazivom častni škof

Na prvo adventno nedeljo je bila v soboški evangeličanski cerkvi Martina Luthra svečana inštalacija novega škofa Evangeličanske cerkve na Slovenskem.

Slovesni umestitvi novega škofa Geze Fila in novega inšpektorja Johanna Laca, obred inštalacije je opravil dosedanji škof Geza Erniša, so poleg predsednika Republike Boruta Pahorja prisostvovali člani cerkvena zbora Slovenske evangeličanske cerkve ter tudi drugi vidni predstavniki slovenske verske in laične javnosti, prisotni pa so bili tudi predstavniki Svetovne luteranske zveze, evangeličanskih cerkva in društev sosednjih držav.

Novi škof Geza Filo, sicer duhovnik ljubljanske evangeličanske gmajne, je pred dosedanjim škofom Ernišo prisegel s tremi prsti levega, dvignjene v zrak in z desnico na Svetem pismu, na kar je od Geze Erniše prejel ogrlico s križem, edine insignije škofovskega položaja.

V pridigi je novi škof Geza Filo med drugim dejal, da si bo prizadeval povezati slovenske evangeličane od Hodoša do Pirana in da bo v svojem delovanju posebno pozornost namenil mladim in pa humanitarnemu poslanstvu. Sam je namreč vse do imenovanja za škofa vodil Podpornico, humanitarno organizacijo Evangeličanske cerkve na Slovenskem. V svojem šestletnem mandatu si bo prizadeval za čim bolj vsebinsko sodelovanje z drugimi verskimi skupnostmi v Sloveniji. Z inštalacijo Geze Fila za škofa se sedež Evangeličanske cerkve na Slovenskem seli v Ljubljano. Gre za kar zgodovinski korak, kajti vse od Primoža Trubarja, ki je vodil slovenske evangeličane iz Ljubljane, je bil njen sedež kar 450 let v Prekmurju. »V selitvi sedeža sicer ne vidim nikakršne tragedije, lahko pa bo ob vrsti prednosti prišla na plan tudi kakšna pomanjkljivost,« je dejal dosedanji škof Geza Erniša. Ta je sicer v zahvali po opravljenem obredu inštalacije dejal, da upa da se bo vso poslanstvo Evangeličanske cerkve nadaljevalo tudi pod novim škofom, in to s strpnostjo in dialogom. Kot rečeno, oba dosedanja prva moža Evangeličanske cerkve na Slovenskem, škof Geza Erniša in inšpektor Aleksander Kerčmar sta bila na njenem čelu kar 18 let, sta postala častni škof in častni inšpektor Evangeličanske cerkve v Sloveniji.

bc

Pedro Opeka, misijonar in bojevnik upanja ljudi s smetišč na Madagaskarju, obiskal tudi našo občino

S prostovoljnimi prispevki zbrali za tri tone riža donacij

Sobota 16. novembra je Prekmurje zaznamovala z obiskom patra Pedra Opeke, misijonarja na Madagaskarju, ki je v treh desetletjih bivanja med najrevnejšimi na obrobju malgaškega glavnega mesta Antananarive, s pomočjo združenja Akamasoa (dobri prijatelji) ljudem s smetišč vrnil upanje na človeku vredno življenje.

Po srečanju z nekaj sto občani v soboški Pokrajinski in študijski knjižnici, kjer je skoraj v dve urne pogovoru živo opisoval stiske prebivalcev Madagaskarja, kako je s svojo ekipo uspel zgraditi številne vrtce, šole, bolnišnice. Opeka je pomagal več kot 15.000 brezdomcem, ki živijo na smeteh v Antananarivu, glavnem mestu Madagaskarja. Naučil jih je gradnje, njegov oče je bil namreč zidar, in tako je počasi nastalo mesto revnih. Da bi lahko v njem uspešno živeli, so sprejeli 20 zakonov, nekakšno ustavo, v kateri je prvi člen 'ne kradi', med drugim pa zajema tudi, da mora vsak otrok obvezno obiskovati šolo in da mora vsak odrasel tudi delati. Med pogovorom s Pedrom Opeko so prisotni darovali skoraj 1500 evrov donacij za nakup riža. Med enotedenskim obiskom Slovenije Pedro Opeka zbira prostovoljne prispevke za projekt Riž za otroke smetišč, soboški dar bo dovolj za tri tone riža.

Po srečanju z občani v Murski Soboti ga je pot vodila še v Bogojino, kjer se je v tamkajšnji Plečnikovi cerkvi srečal s farani in župnikom dr. Stanislavom Zverom, s katerim sta bila sošolca na ljubljanski Teološki fakulteti. Pedro Opeka je Bogojino obiskal po skoraj 44. Letih. Še kot študent teologije je bil Opeka prisoten na posvetitvi Janeza Puhana v duhovnika, ki je po tem kar nekaj let svoje misijonarsko poslanstvo opravljal na Madagaskarju. O takratnem dogajanju v Bogojini, predvsem pa o misijonarskem delu na Madagaskarju, sta si imela veliko povedati z županom Alojzom Glavačem, misijonar Janez Puhana je namreč njegov stric. Po tednu dni bivanja v Sloveniji in številnih javnih prireditvah, na katerih je zbiral sredstva za projekt Riž za otroke s smetišč, se je Pedro Opeka odpravil v Argentino in nato na Madagaskar.

bc

Mednarodna raziskava v Ratkovcih in Prosenjakovcih

Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje je 10. oktobra 2013 v Petanjcih organizirala mednarodni simpozij z nazivom »Prekmurje – podoba panonske pokrajine«.

Na njem je 21 slovenskih in tujih znanstvenikov razpravljalo o kulturnem, družbenem in naravnem okolju Prekmurja. Z vidika estetskih elementov kulturne krajine, lokalne tra-

Okoli dvorca Matzenau poteka tudi krožna gozdna učna pot.
Foto: T. Vojkovič, Prosenjakovci, 12. 10. 2013

dicije (dediščine) ter prepletanja naravnega habitata in človekovega delovanja sta si posebno pozornost mednarodne raziskovalne ekipe pridobili tudi naselji Ratkovci/Rátkalak in Prosenjakovci/Pártosfalva. Dr. Julia Ellis Burnet iz Avstralije, ki je tudi gostujoča profesorica na Univerzi v Novi Gorici, je tako predstavila izsledke terenske raziskave, pri kateri so sodelovali še Daniela Ribeiro iz Portugalske, dr. Gregor Torkar iz Nove Gorice in Allen Wei Liu iz Kitajske, o kulturnih ostalinah kmečkega načina življenja na primeru dveh opuščenih kmetij v vasi Ratkovci v primerjavi z ostanki aristokratskega dvorca Matzenau v Prosenjakovcih ter njihovem sooblikovanju kulturne krajine (podobe) tega predela Goričkega. Raziskava je bila del mednarodnega projekta TransEcoNet (2009-2012), v katerem je sodelovalo 15 projektnih partnerjev iz 6 držav (Slovenija, Madžarska, Avstrija, Slovaška, Češka, Poljska, Nemčija). Gradivo projekta je dostopno na www.transeconet.eu.

Tatjana Vokić Vojkovič
glavna urednica Glasnika Slovenskega etnološkega društva

Na Goričkem dogaja – spletni portal za dogodke nevladnih organizacij

Vabljeni, da si ogledate spletni portal »Na Goričkem dogaja« (www.nagorickem.si), ki ga je Lokalna razvojna fundacija za Pomurje ustvarila v sklopu programa Lokalne akcijske skupine

Goričko (LAS Goričko), financiran je iz sredstev LEADER.

Na njem bosta našli dogodke, ki se odvijajo na območju Goričkega, in sicer v občinah, ki so del LAS Goričko. Nevladne organizacije, ki organizirajo dogodke ali prireditve na tem območju tako po novem lahko na eni spletni strani objavljajo svoje kulturne, turistične, športne, izobraževalne, zabavne in druge dogodke. Spletna stran www.nagorickem.si omogoča nevladnim organizacijam brezplačno dodajanje dogodkov, ki jih organizirajo skozi celo leto. Postopek dodajanja je uporabniku prijazen in poenostavljen, zato bo dodajanje dogodkov hitro in preprosto.

LRF za Pomurje

Református karácsonyi köszöntő

Jézus szavai: „ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek, és örömtök teljessé legyen” (Jn 15,11).

Decemberben gyakrabban mondunk egymásnak jókívánásokat, üdvözljük távolabbi barátainkat és rokonainkat, szívesebben adunk egymásnak kisebb nagyobb ajándékokat, örömmel látjuk a vendégeket. Tudjuk, érezzük, hogy különleges idő ez, hiszen közeledünk karácsonyhoz és az év végéhez. Szeretnénk, ha pozitív lenne életünk mérlege. Szeretnénk, ha legalább egy lépéssel közelebb kerülnénk a boldog, teljes élethez. És nagyon jól érezzük, hogy ezt öröm nélkül nem lehet elérni. Hiszen örömmel derűssé válnak a nehéz percek, elviselehetővé válnak a kíméletlen hétköznapiak. Egy kedves mosoly, egy nekünk örvendező szempár pedig, rengeteg feszültséget képes levenni a vállunkról. Ezért igyekszünk ezeket ilyenkor

mi is bőven osztoogatni, hogy egy-egy komorabb pillanatában lévő embertársunk is ráébredjen, van minek örülni. Mennyei Atyánk is azt szeretné, ha örömmel élnénk az életünket. Még hozzá teljes örömmel. Azért született meg Szent Fia, hogy a mi örömlenket összekapcsolja az övével, és így benne a menny és a föld is összekapcsolódjon. Mert örömlenkkor akkor lesz teljes, ha az örömlen nem csak decemberre, nem csak egy évre, nem csak föl-

di életünk néhány évre korlátozódik, hanem egész életünkre. Mennyei titok ez, de még sincs elrejtve. Mindenki megtalálhatja, aki felismeri Jézusban Isten Fiát.

Ezekkel a gondolatokkal kívánok a muravidéki reformátusok nevében áldott, békés és örömlenti karácsonyt és 2014-es évet a Lipnica olvasóinak és munkatársainak!

Bódis Tamás, református lelkipásztor

Turizem naše novo delovno mesto

Regionalna razvojna agencija Mura (RRA Mura) je v torek, 12. novembra 2013, na vinotoču Passero v Suhem Vrhu, pričela niz delavnic na temo, Turizem kot razvojna priložnost.

Kje so resnične priložnosti za napredek Pomurskega turizma? Kaj je pravi recept, da bomo z našo turistično ponudbo ustvarjali zgodbe o uspehu? V luči teh pozitivnih mislih je RRA Mura začela serijo brezplačnih strokovnih delavnic, na katerih imajo udeleženci možnost predstaviti svojo idejo in jo s pomočjo strokovnjakov približati končnemu turističnemu produktu. Prva delavnica, z naslovom »ZAŠTART« v turizmu. Si upaš?, je bila odlično obiskana, saj je svoje ideje predstavilo več kot 50 udeležencev.

Prekmurje, raznovrstnost ponudbe, destinacija

Delavnice na temu turizma potekajo v okviru mednarodnega projekta Regio Vitalis, pod okriljem RRA Mura. Vodja omenjenega projekta, Romeo Varga, je poudaril, da morajo majhni turistični ponudniki delati na mreženju in povezovanju med seboj. S sodelovanjem bodo lahko izboljšali in

razširili svojo ponudbo, in bodo tako enotno konkurenčni napram večjim turističnim igralcem.

Na prvi delavnici je nastopil Dejan Podgoršek, strokovnjak s področja razvoja turističnih produktov. Obiskovalcem delavnice je predstavil, kako se kreira privlačen in za obiskovalca zanimiv turistični produkt. »Gostu moramo ponuditi edinstveno doživetje, zaradi katerega se bo vračal nazaj k nam in v naš kraj. Le to pa bomo dosegli s sodelovanjem in povezovanjem z ostalimi turističnimi ponudniki na naši lokalni in regionalni ravni,« je še poudaril predavatelj turističnega menedžmenta Dejan Podgoršek. Na prvi delavnici sta svoje začetne korake v turizmu predstavila Jasmina Passero Sotošek, prevzemnica vinotoča Passero v Suhem Vrhu in Štefan Martinec, lastnik kmetije mali Raj v Dolencih.

Nove perspektive čezmejnega turizma

Čezmejni projekt Regio Vitalis, ki poteka na območju avstrijske vzhodne Štajerske ter Podravja in Pomurja v Sloveniji, je nastal na osnovi ideje razvoja novih, v prihodnost usmerjenih pristopov v turizmu. Projekt upošteva regionalne prednosti in posebnosti, ki bodo po meri oblikovale turistično ponudbo.

Vsi, ki se vidite v turizmu in bi radi, da vaši hobiji postanejo vaše novo delovno mesto, se v prihodnje lahko udeležite novih brezplačnih delavnic. Naslednja v naši bližini bo potekala 11. decembra 2013, na Turistični kmetiji Tremel v Bokračih. Več informacij najdete na spletni strani RRA Mura.

Martinov pohod v Ivanovce

Letošnji tradicionalni Martinov pohod občine Moravske Toplice se je začel v Martjancih, do hotela Vivat v Moravske Toplice in nadaljeval v majhno goričko vas Ivanovci.

Ivanovci so kraj, kje so griči posajeni z vinsko trto, ki jeseni obrodi zlahka grozdje in naši vinogradniki znajo z dobrim kletarjenjem pridelati odlično vino. V sami vasi stoji tudi Vinogradniški center Goričko. Ko so se pohodniki po postojanki pri stari Sepovi gostilni podali v samo vas jih je kljub slabemu vremenu presenetil pogled vse do radgonskih obronkov in še dlje. Spustili smo se v Ivanovski dol mimo rojstne hiše dr. Ivanocya, ki je bil pobudnik in buditelj prekmurske besede prav v času, ko so naše kraje hoteli pomadžariti. Letošnje leto obeležujemo 100-letnico njegove smrti. Pohodniki so bili presenečeni ob pogledu na maketo traktorja iz slame in prikazom figur ob dogodkih martinovanja. Dežne kaplje, ki so nas začele spremljati in hladen veter so nam pospešili korak. Na sredini same vasi Ivanovci, pri Vaško-gasilskem domu nas je pričakal šotor s toplo hrano, pijačo in zabavo. Bogata

je bila tudi ponudba stojnic z domačimi dobrotami. Zunaj je lilo kot iz škafo, v šotoru pa je vladalo veselo in prijateljsko vzdušje, ki smo ga vsi skupaj ustvarili in nikomur se ni mudilo domov. Z delom članov TKŠD Ivanovci in ostalimi vaščani smo poskusili dokazati, da se na obronkih naše občine da ustvariti prav tako dobro in prijateljsko vzdušje, le zaviti je treba na goričke obronke.

TIC Moravske Toplice, Občinska športna zveza Moravske Toplice in Turistično društvo Martin Martjanci so v vlogi organizatorjev zadovoljni z izvedbo pohoda. So-organizator dogodka je tokrat bilo Kulturno-turistično društvo Ivanovci. Zahvaljujemo se tudi Prostovoljno gasilskemu društvu Ivanovci.

TIC Moravske Toplice se zahvaljujemo vsem sponzorjem prireditve:

- OBČINA MORAVSKE TOPLICE
- TERME VIVAT
- POMURSKE MLEKARNE
- MLINOPEK d.d.
- PANVITA
- PREVOZI ŠINKO
- VINOGRADNIŠTVO BERDEN
- KMETIJA NOVAK IVANOVC

Zahvala naj izzveni še vsem, ki ste obogatili ponudbo na stojnicah:

- TD in VSD FILOVCI (langaš, vinska ponudba)
- TD Ivanovci (repnjače in jabolčne lepinje)
- KTD Tešanovci (pečeni kostanj, pajani kruh, pečena lalovka)
- KS Krnci (domače pogače)
- Jožica Celec (medenjaki in lectova srca)

Evropska kulturna pot Sveti Martin Tourski

Od septembra 2013 poleg Župnijske cerkve sv. Martina v Martjancih, med starodavnimi kostanji in lipami, stoji predstavljena tabla Evropske kulturne poti Sveti Martin Tourski. Leta 2005 je Svet Evrope pot, ki vodi od Sombotela na Madžarskem do Toursa v Franciji, razglasil za Evropsko kulturno pot Sveti Martin Tourski, da bi tako predstavili spominska mesta povezana z življenjem in delovanjem enega najbolj priljubljenih svetnikov Evrope, sv. Martina. Sv. Martin je bil rojen v Sombotelu, v nekdanjem rimskem naselju Savaria. Med rimskimi vojaki je izstopal ne le s pogumom, temveč tudi z dobroto ter sočustvovanjem z bolniki in revnimi. Pred mestnimi vrati Amiensa (Francija) je prezeblemu beraču predal pol svojega ogrinjala. V sanjah se mu je pojavil Jezus in mu povedal, da je on bil berač, ki mu je storil dobro. Po tem dogodku je postal kristjan, zapustil vojaško pot in začel k veri pridobivati tudi druge.

Pot sv. Martina se začne na Madžarskem v Sombotelu, Martinovem rojstnem kraju. Nadaljuje se v Sloveniji in obišče številne kraje povezane s sv. Martinom, od Domanjševcev, Martjancev, preko Maribora in Ljubljane do Italije. V Italiji vodi preko Pavie do vasice Candes-Saint-Martin v Franciji, kjer je sv. Martin umrl, ter preko Toursa, kjer je bil sv. Martin imenovan za škofa in kjer je v baziliki sv. Martina Tourskega tudi pokopan. Pot je namenjena romarjem, pohodnikom, športnikom in tistim, ki imajo radi naravo in kulturno dediščino. Skupna razdalja med Sombotelom in Candes-Saint-Martin preko Toursa je 2500 km, pot pa simbolno označuje Martinova stopinja.

Romarjem, popotnikom in drugim zainteresiranim je na razpolago tudi »Vodnik po kulturni poti svetega Martina Tourskega od Szombathelya do Zreč«, v slovenskem, madžarskem, angleškem, nemškem in francoskem jeziku. V vodniku so, poleg cerkva, posvečenih sv. Martinu, predstavljene tudi druge sakralne, kulturne in naravne znamenitosti ob poti. Z območja Občine Moravske Toplice so, poleg Župnijske cerkve sv. Martina v Martjancih, vključeni še opisi znamenitosti v naseljih Moravske Toplice, Vučja Gomila, Bogojina, Filovci, Motvarjevci (Szécsiszentlászló), Pordašinci (Kisfalu), Prosenjakovci (Pártosfalva), Selo in Središče (Szerdahely). Predstavitvena tabla in vodnik sta del aktivnosti projekta »Martinova središča in evropska kulturna pot Sv. Martina – Via Savaria«, ki ga v okviru Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Madžarska 2007-2013 sofinancirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo RS. Vodilni partner projekta je Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o. Več informacij o projektu je dosegljivih na <http://viasantmartini.eu> ter na spletni strani RRA Mura d.o.o., pod zavihkom Mednarodno sodelovanje – projekt Via Savaria (<http://web.rra-mura.com>). Tu so objavljeni tudi strokovni referati z mednarodnega simpozija o poti sv. Martina, ki je potekal 26. 10. 2011, v Lenartu v Slovenskih goricah, in katerega namen je bil prikazati velik potencial naravne in kulturne dediščine povezane s sv. Martinom (razvoj romarskega in kulturnega turizma) ter osvetliti možnosti vključitve poti sv. Martina v turistično ponudbo v širši regiji.

Tatjana Vokič Vojkovič

Decembrski možje

Božiček je mitološka osebnost, nastala predvsem v novejšem času, ki obdaruje otroke v noči pred božičem. V angleščini se imenuje **Santa Claus** (ali na kratko kar **Santa**), v nemščini **Weihnachtsmann**, v francoščini **Père Noël**, v italijanščini pa **Babbo Natale**.

Božiček je »nastal« v Ameriki, kjer so Nizozemski priseljenci praznovali svetega Miklavža na način, kot ga poznamo tudi pri nas. Praznovanju so se z leti pridružile še druge kulture (predvsem iz Skandinavije) in sčasoma je nastala pesnitev, ki je bila prvič objavljena leta 1823 z naslovom *The Night before Christmas* (Noč pred božičem). V tej pesmi se Božiček prevaža na saneh, ki jih po zraku vlečejo severni jeleni. Omenjena so celo imena severnih jelenov – vendar v pesnitvi ni bilo jelena Rudolfa (ki je verjetno najbolj znan bralcem). Le-ta se je prvič pojavil šele leta 1939 v pesmi *Rudolph, the Red-Nosed Reindeer* (Rudolf, jelenček z rdečim nosom), ki jo je napisal R. L. May.

Govori se, da si je Božička izmislila propagandna veja Coca-Cole. To v celoti ni res. Res pa je, da je v reklamni akciji omenjenega podjetja risar Haddon Sundblom leta 1931 narisal Božička v rdečih oblačilih z belo obrobo. Božiček v taki podobi je kmalu zatem postal svetovni standard in povsod so ga začeli tako tudi uprizarjati. Podjetje Coca-Cola je s tem dobila neplačanega oglaševalca njenih proizvodov. Mit o Božičku se je iz Amerike razširil tudi v druge dežele sveta, zlasti preko ameriških filmov in glasbe. Ljudje se tako ne zavedajo, da je Božiček dejansko poamerikanizirana podoba »našega« svetega Miklavža in da gre v bistvu za eno in isto osebo.

V Sloveniji v preteklosti Božiček v zgoraj predstavljeni obliki sploh ni bil znan – na božič so Slovenci praznovali dan Jezusovega rojstva (kar seveda počnemo še dandanes). Le ponekod se je med Slovenci prijel nemški običaj, da na božič otroke obdaruje Kristkindl (nemško: Christkind – Dete Kristus), ki so ga včasih poslovenjeno imenovali tudi Božiček (tj. Mali Bog oziroma Dete-Bog). Pesem v reviji *Ciciban* iz leta 1949 (št. 4, str. 56-57) omeni tovrstnega Božička: »A nekdanji je Božiček ves drugačen bil možiček.«

Božiček torej stanuje na severnem tečaju (ali na skrajnem severu Skandinavije in obdaruje otroke na božično jutro (25. decembra). Oblečen je v škratovska oblačila rdeče barve z belo krznenno obrobo, spremljajo ga škrti. Pripelje se s sanmi, ki jih po zraku vlečejo severni jeleni. Prvi v vpregi je jelenček Rudolf.

Pozneje vera ni bila zaželena v javnosti, zato tudi niso bila dovoljena javna praznovanja božiča v nobeni obliki. Edini mitološki dobrotnik, ki ga je takratna komunistična oblast dovoljevala, je bil iz Sovjetske zveze uvoženi **Dedek Mraz**. Ob razpadu Jugoslavije so k nam prišli tudi vsi ameriški komercialni prazniki, vključno z ameriškim božičem in Božičkom. V zadnjih letih je Božiček razširjen zlasti med neverujočimi, sveti Miklavž pa med verujočimi Slovenci. Kljub pojavu Božička je Dedek Mraz še vedno prisoten predvsem v šolah in vrtcih, pogost pa je tudi v podjetjih (obdarovanje otrok zaposlenih) in na javnih prireditvah za otroke (predvsem) v mestih.

Dedek Mraz je mitološki dobrotnik, ki obdaruje otroke v tednu pred novim letom, ali v noči iz 31. decembra na 1. januar. V slovenski kulturi se je utrdil v času Jugoslavije. Temelji na ruskih legendah okoli leta 1930, kjer se imenuje **Дед Мороз** (Ded Moroz) in je poročen s starko Zimo, ki se po rusko imenuje **Зима-старуха** (Zima-staruha). Leta 1999 so v ruskem mestu Veliki Ustjug (**Великий Устюг**) začeli tržiti turistični projekt »Domovina dedka Mraza«, vendar to ni edino mesto, ki se poteguje za tak naziv.

V Sloveniji je obveljalo, da Dedek Mraz živi pod Triglavom, slikar Maksim Gaspari pa je tisti, ki je poskrbel za njegovo zunanjo podobo v slovenskem prostoru. Sprva je bil oblečen v modro-belo kombinacijo, kasneje pa so mu različne kulture dodajale svoje simbole. Gaspari je tako dedka Mraza oblekel v kožuh z ornamentami, na glavo mu je poveznil kučmo (ali še bolj značilno polhovko), za njo mu je zataknil zeleno vejico, ter na hrbet poveznil koš. Naslonil se je na podobo takratnih kmečkih očancev z Gorenjskega in tako se je »rodil« dedek izpod Triglava. Dedek Mraz ima rad vse otroke in ne dela nobenih razlik med njimi. O njem obstaja veliko različnih pesmic, še najbolj znana je seveda Siva kučma, bela brada, ki jo je napisal Janez Bitenc. Lik dedka mraza se pojavlja v nekaterih podjetjih, ko v mesecu decembru obdaruje otroke zaposlenih, ter na različnih javnih prireditvah v mestih, ter vrtcih in osnovnih šolah. V Sloveniji je najbolj poznan sprevod dedka Mraza ob koncu decembra v Ljubljani. Ko se dedek Mraz pripelje s Triglava, se ustavi na Ljubljanskem gradu, od koder se z vzpenjačo pripelje na Krekov trg. Tam ga pričaka spremstvo in svečana kočija z lipicanci. Z njo se v spremstvu snežakov, medvedov, zajcev, ljubljanskih zmajčkov (ter drugih bitij iz ljudskih pripovedk in pravljic) popelje po mestnih ulicah, mimo mestne hiše do Prešernovega trga in dalje po mestnih ulicah, kjer pozdravlja otroke in jim deli bombone. Glavne lastnosti, po katerih se Dedek Mraz v Sloveniji loči od Božička in svetega Miklavža so:

Živi pod Triglavom v Kekčevi deželi in otroke obdaruje pred novim letom ali na novoletno jutro v domačem krogu. Oblečen je v ovčji krznen plašč s slovensko ornamentaliko, v roki ima sprehajalno palico, na glavi pa polhovko. Največkrat nima spremljevalcev, lahko pa ga spremljajo palčki, živali in snežinke. Pripelje se s sanmi s konjsko vprego.

Sveti Nikolaj (v grščini njegovo ime pomeni zmaga ljudstva), tudi **sveti Nikolaj iz Mire** ali **sveti Miklavž**, je krščanski svetnik, ki se je rodil med letoma 270 in 286 v Patari (Mala Azija, današnja Turčija) in umrl 6. decembra (to je tudi njegov godovni dan) nekje med letoma 326 in 351. Posebej je bil znan po svoji darežljivosti. V slovenščini ga imenuje-

mo Nikolaj zlasti, kadar govorimo o njem kot o zgodovinski osebnosti, ime Miklavž pa uporabljamo, kadar govorimo o njem kot o dobrem možu, ki otrokom prinaša darila v začetku decembra.

Nikolaju sta oče in mati umrla, ko je bil še precej mlad. Od takrat naprej je zanj skrbel stric. Živela sta v mestu Mira, kjer ga je stric seznanil s tamkajšnjim škofom. Ta je pomagal mlademu Nikolaju, da se je popolnoma posvetil krščanstvu in ga je tudi posvetil v duhovnika. Nikolaj je v Miri dolga leta deloval kot škof. Dolgo po njegovi smrti so leta 1086 italijanski trgovci prenesli njegove posmrtno ostanke v italijansko mesto Bari, zato je ponekod znan tudi kot **Nikolaj iz Barija**. Sveti Nikolaj velja za zaščitnika mornarjev in ribičev, verjetno zato, ker se je njegova družina ukvarjala z ribolovom.

Cerkve svetega Nikolaja pogosto najdemo ob pomembnih pomorskih (pa tudi rečnih) plovnihih poteh. Stolnica v Ljubljani je posvečena svetemu Nikolaju, saj je bila reka Ljubljanica včasih pomembna plovna reka. Tudi v Murski Soboti je katoliška cerkev posvečena temu svetniku. Pravijo, da je bil Nikolaj sin premožnih staršev, vendar naj bi vse podedovalo bogastvo razdal ubogim, zato se ga od nekdaj drži sloves radodarnega svetnika. V številnih deželah, zlasti v osrednji Evropi, je sveti Nikolaj tisti, ki obdaruje (pridne) otroke. To se zgodi v noči s 5. na 6. december, ki je Nikolajev godovni dan. Otroci ga poznajo predvsem kot svetega Miklavža. Njegova darila (mobilni telefoni, različne tehnične igrače, ...) seveda nimajo ničesar opraviti z dobrotljivostjo. Prava Miklavževa darila so bili vedno orehi, fige, kakšna pest bombonov, jabolka, ali različno južno sadje. Dokler je bilo treba vsak dan skrbeti za fizično preživetje. Priznati moramo, da danes ni več tako. In se zavedati, da se jutri morda to spet vrne. Od Božička in Dedka Mraza se sveti Miklavž loči zlasti po naslednjih lastnostih: Miklavž je svetnik in je zato v nebesih, od koder prihaja k nam. Goduje 6. decembra in na ta dan zjutraj (ali pa že 5. decembra zvečer) po ustaljenem običaju obdaruje otroke. Ker je bil škof, je torej oblečen v škofovska liturgična oblačila, na glavi ima škofovsko mitro, v roki pa škofovsko palico. Spremljajo ga angeli in parklji (hudiči, demoni). Kako sveti

Miklavž prihaja k nam je ovito v skrivnost, saj svetniki ne potrebujejo zemeljskih potrebščin za njihovo delovanje. Nekateri sicer menijo, da prihaja peš ali tudi na saneh (ki pa jih ne vlečejo severni jeleni, ampak konjska vprega).

Trije decembrski dobri možje so na zunaj prijatelji, a vsekar med sabo tekmujejo. V oglasih na televiziji in v tiskovinah kraljujejo Božički, a to zgolj zato, ker so oglaševani izdelki večinoma iz zahodnih držav. V reklamah slovenskih podjetij se pa veliko pogosteje pojavlja dedek Mrz. Kakšna bo prihodnost dobrih zimskih mož? Božiček se je od svojih začetkov do danes že v marsičem spremenil, zato lahko sčasoma pričakujemo njihovo preoblikovanje – tako po videzu, kot po funkciji. Morda bo kateri celo izginil, ali pa se bo čez leta pojavil nov lik s podobno funkcijo in podobnim videzom ... (B.L.)

(Viri: Wikipedia, Dnevnik, Delo, ptičica)

Večni krog, ki temo vrača v svetlobo

Vsaka hiša bo v začetku decembra že imela doma adventni venček. Pa smo se kdaj vprašali, od kod izvira sploh ideja o venčku?

Izvor simbolike adventnega venčka sicer še danes, ni natančno pojasnjen, znano pa je, da smo ta običaj prevzeli od predkrščanskih germanskih plemen. Pri nas so se prvi venčki pojavili šele v 80-tih letih prejšnjega stoletja.

Venček je dobil okroglo obliko in svečke od poganskih prednikov, sicer pa je povezoval obrede več starih keltskih ljudstev, vsi obredi pa so bili povezani z ritmom letnih časov; najpomembnejše mesto pa je zavzemalo Sonce. Pozimi, ko so bili dnevi krajši, so Kelti do zimskega solsticija prosili Sonce, da jim vrne svetlobo in toploto, da se vrne pomlad. Zelene vejice so predstavljale življenje, ki je kljub pomanjkanju svetlobe preživelo, hkrati pa zelene vejice predstavljajo tudi rešitev legend, da naj bi na severu Evrope v najhujših in najbolj mrzlih zimah bilo moč slišati duhove in zle demone, vejice obešene na vhodna vrata, pa naj bi ljudi varovale pred zlom. Na venčkih opazimo tudi zimsko jagodičje, ki v krščanskem svetu simbolizira trnovo krono s koničastimi listi, ter z rdečimi jagodami Kristusovo kri. Pojavljajo se tudi semena, smrekovi storži in drugi plodovi narave, ki so jim Pogani dodelili pomen, da v temi zime predstavljajo življenje. Svečke, ki jih prižigamo vsako nedeljo eno zraven pa predstavljajo v poganskem svetu štiri mejnike oziroma štiri strani neba: sever, jug, zahod in vzhod, kar pona-

zarja štiri letne čase in nenazadnje tudi človeško življenje, saj kakor prižgemo svečko, ki predstavlja rojstvo življenja, sveča sčasoma izgori, in tako s etudi življenje iz minute v minuto krajša. Venček v celoti pa ima sicer naslednji pomen; brezčasno povezanost z zemljo in vesoljem, preživetje ter večni krog, ki temo zopet vrača v svetlobo.

Pomen venčka, ki ga danes predstavlja krščanski svet, se je uvedel šele v začetku 19. stoletja, s simboli teme, svetlobe in ponovnega rojstva Sonca so tako le prenesli vse skupaj v krščansko filozofijo in s tem razložili prihod božjega sina, ki prinese svetlobo na Zemljo. Večni krog iz teme v svetlobo pa ponazarja v krščanskem svetu tudi krog življenja, svečke pa reprezentirajo ena rožnata - upanje ter prihajajoče veselje, ostale tri vijolične (ali modre) pa predstavljajo pokoro, žalost in željo, hkrati pa tudi veselje, pripravo in ljubezen.

Tekst in foto: Marina Benkovič

Čisto poseben dan

V petek, 15. novembra 2013, smo v našem zavodu že tretjič izvedli projekt Tradicionalni slovenski zajtrk. Namen projekta je spodbujanje lokalne samooskrbe s kakovostno hrano iz lokalnega okolja.

V enoti Moravske Toplice je bil letos to čisto poseben dan. V novem vrtcu je dogajanje polepšal obisk župana in članov občinske uprave. Pri zajtrku so se pridružili otrokom po oddelkih oz. v jedilnici. Tem gostom se je pridružil še čebelar g. Franc Forjan iz Sebeborcev, ki pa v vrtec ni prišel praznih rok. Otroci so se obiskovalcev zelo razveseli. Najpogumnejši med njimi, so se z gosti tudi pogovarjali. V pogovorih so se dotaknili najrazličnejših tem in s svojimi odgovori presenetili vse prisotne. Prav vsi smo se strinjali, da je delo z otroki zanimivo, a tudi naporno.

Ta dan so bile mize pri zajtrku polne dobrot. Na njih je bil domač ržen kruh iz krušne peči, med, ki so ga podarili okoliški čebelarji, sveže mleko iz okoliških kmetij in jabolka iz bližnjega sadjarstva. Otroci oddelka 2-5 let so se potrudili in prejšnji dan naredili dekoracijo za mize v jedilnici-majhne ikebanice, za manjše otroke pa so pogrinjke izdelale vzgojiteljice.

Po zajtrku so se otroci zbrali ob mizi, ki jo je napolnil čebelar Forjan. Polna je bila pripomočkov, fotografij in medenjakov. Otroci so si lahko naredili čebelarske kape ali pokušali medenjake. Čebelar je otrokom pokazal še satnice. Otroci so lahko poizkusili med iz satnic in pri tem zelo uživali. Ob tem je čebelar povedal veliko zanimivega o življenju čebel in o delu z njimi. Videlo se je, da je čebelar »z dušo in telesom«.

Polni vtisov so otroci nadaljevali z delom po oddelkih. Vsak oddelek je pripravil različne aktivnosti:

Najmlajši otroci, otroci I. starostnega obdobja, so si po zajtrku, ki so ga imeli pri posebej pogrnjenih mizah, ogledali pripomočke čebelarja Forjana. Nekateri otroci so bili zelo radovedni in jih ni bilo prav nič sram. Pri sadni malici so natrli orehov, tako kot so to počeli nekoč. Otroci so navdušeno opazovali dogajanje, ki se je za nekatere otroke spremenilo v velik užitek, saj so prvič poskusili orehe. Pojedli so veliko orehov, Čeprav so bili orehi za nekatere otroke pretrdi, so jih vsi poskusili.

Otroci iz oddelka 2-5 let so z vzgojiteljicama ta dan želeli preživeti na domačiji prijateljice Eme, a je slabo vreme pretehtalo odločitev in so otroci ostali v vrtcu. Ati Lujzek je zato s škaflo, polno koruze, prišel v vrtec. Gospodinje pri hiši so seveda pričakovale obisk otrok, zato so spekle tudi »kukurčne pogače z džabokami«. Tudi te dobrote, je ati Lujzek prinesel v vrtec. Uh, kako je zadišalo iz škafle! Preden pa smo se lahko prepustili uživanju ob dobrotah, so se otroci z »vlakom« odpeljali v življenje nekoč. Pričakala jih je koruza na storžih, ki je otroke vabila k tipanju, ugotavljanju in na koncu k najlepšemu opravilu – luščenju koruze, kot so to počeli naši dedki in babice. Otroci so po navadi veseli vsakega izziva in tudi tokrat je bilo tako. Luščenja so se lotili zelo resno in navdušujoče. Bili so tako prevzeti, da niso čutili ničesar – tudi bolečine, ki je povzročila žulj ne. Šele, ko je bilo opravilo končano, so ugotovili, da jih nekaj čudno peče in boli. Bili so žulji, takšni, kot so jih včasih imeli naši predniki, pa ne od lenobe, marveč od trdega dela. Tako kot nekoč, so tudi naši otroci ta dan dobili pravo kmečko malico. Ponudili smo jim domače koruzne pogače. Tudi najstarejši otroci so po malici postali pri mizi čebelarja Forjana in si nadeli zaščitnih klobukov ter opazovali svet izpod mreže. Zanimali so se tudi za pokušanje medenjakov, ki jih je prinesel čebelar s sabo. Vse kar je bilo razstavljeno, je v otrocih zbudilo veliko zanimanje. Dejavnosti so nadaljevali v oddelku, kjer so otroci ustvarjali na temo čebela, med in čebelnjak. Nastale so prave umetnine.

Pri kosilu smo spoznali še eno tradicionalno jed – po vsem vrtcu je zadišalo po mlečni repi, matevžu in pečenicah, namesto sladice pa smo se posladkali s suhim sadjem. Jed, ki jo danes pripravljajo le malokdo.

Sledil je počitek. Po napornem dnevu se vsak kmet rad spočije in tudi naši otroci so bili utrujeni, zato so sladko zaspali. Po počitku pa jih je spet čakala dobra prekmurska malica – »posolanka«.

Otroci se bodo gotovo še dolgo spominjali tega dneva. Spominjali se bodo odlične domače hrane, gostov, pa tudi trdega dela in žuljev. Nekoč je bilo vse to del vsakdana preprostega človeka – radi so se družili ob kmečkih opravilih, ob tem pa tudi kaj dobrega pojedli.

Hvala vsem, ki ste bili del tega ČISTO POSEBNEGA DNE!

Zapisala in s fotografijami opremila
vzgojiteljica Katja Hozjan

Egy teljesen különleges nap

2013. november 15-én, pénteken, harmadszor rendeztük meg intézetünkben a Hagymányos szlovén reggeli napját. A rendezvény célja a helyi forrásokból származó minőségi élelmiszerek felhasználásának ösztönzése.

Moravske Toplice-i egységünkben ez a nap teljesen különlegesen sikerült. Az új óvodában tartott rendezvény rangját emelte a polgármester és az önkormányzat vezetőinek látogatása is. Együtt reggeliztek a gyerekekkel a foglalkozási termekben, illetve az étkezőben. A vendégekhez csatlakozott a Sebeborciban lakó Franc Forjan méhészmester is, aki nem jött üres kézzel. A gyerekek nagyon örültek a látogatóknak. A legbátrabb gyerekek beszélgetésbe is elegyedtek velük. Sokféle témát érintettek, és válaszaikkal mindenkit megleptek. Mindnyájan egyetértettünk abban, hogy gyerekekkel dolgozni nagyon érdekes, de fárasztó is.

Ezen a napon a reggeliző asztalok roskadoztak a finomságoktól. Volt ott kemencében sült rozskenyér, a helyi méhészekről kapott méz, a helyi parasztgazdaságokból származó friss tej, és alma a szomszédos gyümölcsösből. A 2-5 éves gyerekek előző nap díszeket, például kisebb ikebanákat készítettek az ebédlőasztalokra, a kisebb gyerekek asztalait pedig a nevelők terítették meg.

Reggeli után a gyerekek Forjan méhészmester asztala köré gyűltek. Az asztal méhészeszközökkel, fényképekkel és mézeskalácsokkal volt kirakva. A gyerekek felpróbálhatták a méhészkalapot és megkóstolhatták a mézeskalácsokat. A méhészmester a lépet is megmutatta, amelybe a méhek a mézet gyűjtik. A gyerekeknek nagyon ízlett a lépes méz. A méhészmester sok érdekes dolgot mesélt a méhekről és a méhészkedésről. Látható volt, hogy „szívvel-lélekkel” műveli mesterségét.

A sok újdonságtól fellelkesült gyerekek a foglalkozási termekben folytatták tevékenységeiket. Minden teremben más tevékenység folyt.

Az I. korcsoportoz tartozó legfiatalabbak a külön számukra feldíszített asztaloknál elfogyasztott reggeli után megszemléltek Forjan méhészmester eszközeit. Egyes gyerekek szégyenlősségét teljesen legyőzte a kíváncsiság. A gyümölcs résznél a gyerekek diót törtek, mint egykor nagypapáik. A gyerekek lelkesen és nagy örömmel figyelték az eseményeket, például azért, mert többen most kóstoltak életükben először diót. Sok dió fogyott. Bár néhány kemény diót nem tudtak feltörni, a dióból mindenki kapott.

A 2-5 éves gyerekek eredetileg Emma néni portáján töltötték volna ezt a nevezetes napot, de a rossz idő miatt végül az óvodában maradtak. Kárpótlásként Lujzek papa teli kosár kukoricával állított be az óvodába. Felesége természetesen készült a gyerekek látogatására, többek között almás kukoricamáléval. Lujzek papa ezt a finomságot is elhozta az oviba. Milyen fenségesen illatozott! Mielőtt teljesen belemerültünk volna az ingyencségek élvezetébe, a gyerekek „idővonattal” a múltba utaztak. Az állomáson száron álló kukoricacsövek várták a gyerekeket, hogy letörjék őket, és gyakorolják rajtuk öregszüleik mesterségét, a kukoricafosztást. A gyerekek szeretik a kihívásokat, és ez sem volt kivétel. Nagyon szorgosan és lelkesen fosztották a kukoricát. Annyira belemerültek, hogy még a horzsolások miatti fájdalomat sem érezték. Csak a munka végeztével csodálkoztak, hogy jó, itt is fáj, meg ott is. Elmondtuk nekik, hogy öregszüleik is ugyanilyen horzsolásokat és vízhólyagokat szereztek amikor kicsik voltak, és nem a lazálástól, hanem a kemény munkától. Nagyszüleihez hasonlóan ők is igazi paraszti ebédet kaptak aznap. Ízletes házi kukoricagánicával laktak aznap jól. Ebéd után a legnagyobb gyerekek is Forjan bácsi asztalához siettek, ahol felpróbálhatták a méhészkalapot és megvizsgálhatták a világot a méhészháló mögül. Falatoztak a mézeskalácsokból is, amelyeket a méhészmester hozott nekik. A gyerekeket minden kiállított tárgy nagyon érdekelte. Utána a foglalkozási termekben dolgozták fel méhekkal, mézzel és kaptárokkal kapcsolatos témákat. Igazi műalkotásokat hoztak létre. Az ebédnél további hagyományos ételekkel is megismerkedtünk – az egész óvoda tejfölös répafozeléktől, áttört burgonyából és babból készült matevzttől és sült kolbásztól illatozott, sütemény helyett pedig aszalt gyümölcsöt ettünk. Kevés helyen foglalkoznak ezekkel a régi ételekkel. Ez után a délutáni pihenő következett. A nehéz munkával töltött nap után a parasztagazdák is pihennek, s mivel a gyerekek szintén elfáradtak, pihenni tértek. Ébredés után muravidéki uzsonna, a poszolánka várta őket. A gyerekek még sokáig fogják emlegetni ezt a szép napot.

Nem fogják elfelejteni az ízletes házi ételeket, a vendégeket, és persze a kemény munkában szerzett horzsolásokat sem. Egykor mindez az egyszerű emberek hétköznapijához tartozott – összefogtak a teendők elvégzéséhez, majd jót ettek a jól elvégzett munkára.

Köszönet e TELJESEN KÜLÖNLEGES NAP minden közreműködőjének!

Szöveg és fotók Katja Hozjan

Zimsko vzdrževanje kategoriziranih cest v občini Moravske Toplice

Zimske razmere na cestah terjajo od nas prilaganje razmeram. Pravočasna oprema vozil, prava obutev, predčasni odhodi od doma, prilaganje hitrosti razmeram in še veliko drugih dejavnikov nam v zimskih razmerah lahko zagrenijo ali polepšajo zimsko idilo na prometnih površinah.

Zimska služba obsega sklop dejavnosti in opravil potrebnih za omogočanje prevoznosti cest in varnosti cestnega prometa v zimskih razmerah.

Vse prevečkrat pozabimo, da je zimsko služba namenjena zgolj zagotavljanju prehodnosti in prevoznosti, ne pa zagotavljanju nadstandardnega pluženja in posipanja.

Na celotnem območju Občine Moravske Toplice, zimsko službo, ki traja praviloma od 15. Novembra do 15. marca naslednjega leta, izvaja ČISTA NARAVA d.o.o. Tešanovci. V tem času se ceste vzdržujejo v skladu z izvedbenim programom zimske službe, ki z usposobljenimi posadkami in mehanizacijo, poteka po določenem prednostnem redu. Delitev po posameznih prioritetah je izdelana glede na kategorijo ceste, gostoto prometa, geografsko-klimatske in krajevne potrebe.

Predmet zimske službe so vse kategorizirane ceste, skladno z Odlokom o kategorizaciji občinskih cest.

Pluženje snega je organizirano po pravilniku tako, da je omogočena prevoznost cest:

1. **lokalne ceste** (večinoma ceste med naselji) - v času od 07. do 20. ure
2. **javne poti, pločniki, avtobusne postaje in ostale javne površine**, ki so večjega pomena se očistijo v 24 urah po končanem sneženju, oziroma v najkrajšem možnem času.

Štejte se, da je prevoznost zagotovljena, če višina snega ne presega 15 cm, promet pa je možen z uporabo **zimske opreme vozil**. Ceste se štejejo za prevozne tudi tedaj, če je promet oviran zaradi ostanka snega na vozišču, vključno z delno snežno desko.

V obdobju močnega sneženja, ob močnih zametih in snežnih plazovih prevoznosti ni nujno zagotavljati. Podobno velja za poledico, če je zaradi dežja cesta gladka in poledice ni možno odpraviti z razpoložljivimi tehničnimi sredstvi.

Zimske razmere so pogosto nepredvidljive, zato pozivamo občane, da spremljajo vremenske napovedi, se na pot odpravijo pravočasno, z ustrežno zimsko opremo, upoštevajo prometno signalizacijo ter hitrost vožnje prilagodijo razmeram na cestišču.

Čista narava d.o.o.

*Občina Moravske Toplice in
Terme 3000 – Moravske Toplice vabita*

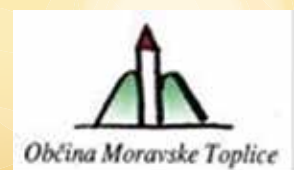

**v torek,
31.12.2013
od 21 h
naprej
v šotor
v središču
Moravskih
Toplic**

SILVESTROVANJE NA PROSTEM!

Kulinarične užitke bodo pričarale **Terme 3000**,
za dobro zabavo pa bo poskrbel **Ansambl Skok**.
Ob polnoči bo nebo razsvetlil bogat ognjemet.

Vstopite z nami v 2014!

Informacije:
gabriela.feher@terme3000.si; 051 677 780

Martinovanje v Prosenjakovcih

Martinovanje ali martinovo je praznik, posvečen novemu vinu ali povedano z drugimi besedami, to je obdobje, ko se mošt spremeni v vino. Gre za star ljudski praznik, ki naznaja konec dela na poljih in krst mladega vina.

Da ta star ljudski praznik ne bi šel v pozabo, je sekcija vinogradnikov, ki deluje v okviru KTD »Ady Endre« Prosenjakovci, v soboto 16.11.2013 organizirala 4. tradicionalno martinovanje. V kulturnem programu, ki ga je povezoval Denis Malačič, so sodelovali: ženski pevski zbor KTD »Ady Endre« Prosenjakovci, učenki DOŠ Prosenjakovci z recitali in Turistično društvo Dobrovnik, ki je opravilo krst mošta. Za zabavo je poskrbela glasbena etno skupina Gorički klan-toš, za jedačo in pijačo pa vinogradniki in pridne gospodinje, ki so spekle domače pogače in pecivo.

Hvala vsem, ki ste se odzvali našemu vabilu in vsem, ki ste sodelovali pri organizaciji in izvedbi prireditve!

Ladislav Vöröš,
predsednik KTD »Ady Endre« Prosenjakovci

Márton napi rendezvény Pártosfalván

Márton napja a bor ünnepe, pontosabban ebben az időszakban válik borrá a must. Régi népszokáshoz kapcsolódik az ünnep, hiszen ilyenkor befejeződnék a mezei munkák és jöhet az újbor keresztelése.

Hogy a régi népszokás ne merüljön feledésbe, a pártosfalvi Ady Endre Művelődési- és Turista Egyesület borászati szekciója 2013. november 16-án, szombaton, immár negyedik alkalommal Márton napi ünnepséget szervezett. A Malačič Denis által vezetett kultúrműsorban fellépetek a Pártosfalvi KÁI szavalói, a Pártosfalvi Ady Endre MTE női énekkara és a Dobronaki Turisztikai Egyesület, amelynek tagjai vállalták a must megkeresztelését.

A jó hangulatról a Gorički klan-toš etno-együttes, az ételekről és italról pedig a borászok, illetve a szorgalmas háziasszonyok gondoskodtak, az utóbbiak finom rétesrel és süteményekkel.

Köszönjük mindenkinek, aki elfogadta meghívásunkat, és azoknak is, akik segítettek a rendezvény megszervezésében és lebonyolításában.

Vöröš Ladislav,
a Pártosfalvi Ady Endre MTE elnöke

Prodaja, posest in uporaba pirotehničnih izdelkov

Ne meči petard! Če se tej izkušnji ne moreš upreti, pirotehnične izdelke uporabljalj tako, da to drugih ne moti in ne ogroža. Mnogim državljanom je namreč uporaba pirotehničnih izdelkov neprijetna in jim vzbuja strah, nelagodje in občutek nevarnosti!

Leta 2008 je začel veljati Zakon o eksplozivih in pirotehničnih izdelkih (Uradni list RS 35/2008). Najpomembnejša novost je na področju pirotehničnih izdelkov in se nanaša na **prepoved prodaje, posesti in uporabe ognjemetnih izdelkov kategorije 2 in 3, katerih glavni učinek je pok** (najpogosteje so to petarde najrazličnejših oblik in moči).

- **Pirotehničnih izdelkov kategorije 1** ni dovoljeno prodajati mlajšim od 14 let. Gre za ognjemetne izdelke, ki predstavljajo zelo majhno nevarnost, povzročajo zanemarljivo raven hrupa in so namenjeni uporabi v strnjenih naseljih, vključno z ognjemetnimi izdelki, ki so namenjeni uporabi v stanovanjskih zgradbah in drugih zaprtih prostorih. Tipični izdelki so bengalske vžigalice, pokajoči vložki za cigarete, pasje bombice, vžigalice s pokom itd.
- **Izdelkov kategorije 2 ni dovoljeno prodajati mlajšim od 16 let.** Gre za ognjemetne izdelke, ki predstavljajo majhno nevarnost in povzročajo nizko raven hrupa in so namenjeni uporabi na omejenih območjih na prostem. Tipični izdelki so rimske svečke, majhna ognjemetna kolesa, bengalične bakle, baterije in kombinacije, rakete itd.
- Izdelkov **kategorije P 1, T 1** in baterij ter kombinacij **kategorije 3** do 1000g neto mase eksplozivnih snovi in fontan kategorije 3 do 750g neto mase eksplozivnih snovi pa **ni dovoljeno prodajati osebam, mlajšim od 18 let.**

Prodaja ognjemetnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena od 19. do 31. decembra, njihova **uporaba** pa je dovoljena od 26. decembra do 2. januarja.

Uporaba ognjemetnih izdelkov kategorije 1, katerih glavni učinek je pok, je prepovedana in s tem jih ni dovoljeno uporabljati v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, na katerih potekajo javni shodi in javne prireditve.

Mladoletnikom do 14. oziroma 16. leta starosti je dovoljeno uporabljati pirotehnične izdelke kategorij 1 in 2 le pod nadzorstvom staršev ali skrbnikov.

Prepovedana je predelava pirotehničnih izdelkov zaradi povečanja učinka, uporaba pirotehničnih izdelkov v drugih predmetih, lastna izdelava pirotehničnih izdelkov ali zmesi ter preprodaja pirotehničnih izdelkov.

Policija ugotavlja, da je največ poškodb ravno pri takšni prepovedani uporabi izdelkov in uporabi pirotehničnih izdelkov, ki niso bili kupljeni v prodajalnah z dovoljenjem pristojnega organa.

Nepremišljena, nepredvidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroči telesne poškodbe (opekline, raztrganine rok, poškodbe oči itd.), moti živali ter onesnažuje okolje. Policisti bodo dosledno ukrepali proti vsem, ki bodo kršili določbe o uporabi pirotehničnih izdelkov. Za posameznike je predvidena globa od **400 do 1200 evrov**.

Neprimerna uporaba pirotehničnih izdelkov je problem vseh, zato prosimo starše, učitelje in vzgojitelje, da opozarjajo na nevarnosti in možne posledice.

Čaroben jesenski čas

» Bil je čaroben jesenski čas. Gozdna drevesa so obarvala svoje liste v jesenske barve. To je bil čas, ko je v zraku dišala posebna čarovnija. Pri visokem hrastu so veselo klepetale gobe. Jurček in črna trobenta sta zbijala šale in si vihala svoje dolge brke. Lisičke so se navihano mrmrale ter si želele biti še lepše. Zelenkasta golobica in orjaški dežnik sta merila svoje klobuke. Gobe so res so uživale v jesenskem dnevu.« (Veliki nemarni škornji, Aleksandra Pinterič)

Na prav tak čaroben dan, smo se z otroki in njihovimi starši odpravili na popoldanski potep okrog Bukovniškega jezera. Na začetku, preden smo se odpravili na pohod, je vzgojiteljica Gordana staršem predstavila program Veliki nemarni škornji, v katerega smo letos vključeni.

Namen programa VELIKI NEMARNI ŠKORNJI je spodbujanje inovativnosti, ustvarjalnosti in razvoj kritičnega mišljenja pri otrocih, ki predstavljajo gibalo razvoja in izgradnja višje moralnih vrednot.

Sledila je predstavitev prvega dela zgodbe. Otroci so ob poslušanju zgodbe zelo uživali, kar so pokazali izrazi na njihovih obrazih. Med samo potjo so skrbno opazovali stvari okrog sebe, posebej pozorni pa so bili na gobe. Nemalokrat, ko smo zagledali poteptane ali izrjavane gobe, smo lahko iz ust naših malih nadobudnežev zaslišali: »Tu so pa bili veliki nemarni škornji!«

Naš pohod je bil tudi dovolj, da smo opravili tudi enega izmed naših pohodov za program Mali sonček. Njegov namen je obogatiti program na področju gibanja v vrtcu s sodobnimi gibalnimi/športnimi

Celotnemu druženju je sledilo še presenečenje. Na koncu poti, nas je že čakal naš hišnik Roman, ki je poskrbel za našo žejo in lačne želodčke. Otrokom in staršem smo ponudili čaj in »pajani krūj«. Po potešeni lakoti in žeji, smo v prijetnem vzdušju in ambientu še malo pokramljali med seboj in se po prijetnih dveh urah druženja odpravili domov... Prepričana sem, da ta naš čarobni jesenski dan ni bil kar tako pozabljen... V marsikateri otroški glavici je prav gotovo še dolgo v noč odmevala zgodba o VELIKIH NEMARNIH ŠKORNJIH...

Zapisa: vzgojiteljica Martina Lipaj
Fotografirala: vzgojiteljica Gordana Počič

ZIMA JE IN PADA SNEG,
ZUNAJ LED IN MRAZ,
V NAŠEM VRTCU JE TOPLO,
PRIDI, DEDEK MRAZ.
(prirejeno po J. Bitenc)

Spoštovani starši,

tudi letos smo v naše vrtce povabili dedka Mraza, ki bo obdaril vse otroke iz naše občine, vključene v vrtec in tudi tiste, ki v vrtec še niso vključeni. Sporočil nam je, da bo enote Vrtcev občine Moravske Toplice obiskal po naslednjem razporedu:

- v sredo 18. 12. 2013 ob 10.00 uri vrtec v Moravskih Toplicah,
- v četrtek 19. 12. 2013 ob 9.00 uri vrtec v Bogojini in ob 10.00 uri vrtec v Filovcih,
- v petek 20. 12. 2013 ob 9.30 uri vrtec v Martjancih,
- v ponedeljek 23. 12. 2013 ob 9.00 uri vrtec v Prosenjakovcih in ob 10.00 uri vrtec v Fokovcih.

Otrokom, ki v vrtec še niste vključeni, bo dedek Mraz poslal vabilo na dom in vas obvestil, v kateri enoti vrtca vas bo pričakal z darilom. Hkrati vse otroke, ki še niste vključeni v vrtec, vabimo na dneve odprtih vrat v naše enote vrtca, ki bodo v enotah Fokovci in Prosenjakovci 19., 20. in 23. decembra, v vseh ostalih enotah pa 18., 19. in 20. decembra.

Vabimo vas, da se nam pridružite, strokovne delavke vrtca in dedek Mraz.

Še bolj vidni in varni v prometu

Promet je tema, ki jo obravnavamo vsako šolsko leto, saj želimo naše otroke čim bolj osvestiti o tem, kako pomembno je, da smo vidni, s tem pa tudi varni v cestnem prometu.

Z otroki gremo tudi v teh turomnih jesenskih dneh velikokrat na sprehod po glavni in stranskih cestah. Pred odhodom se vedno opremimo z rumenimi ruticami, odsevnimi brezrokavniki in kapami, kolikor jih pač imamo na razpolago. Ker vsi otroci niso imeli odsevnih brezrokavnikov in kap, smo bile strokovne delavke mnjenja, da bi jih bilo potrebno čim prej priskrbeti.

Tako smo že naslednji dan stopile v akcijo. Na spletni strani Agencije RS za varnost prometa (ARSVP) smo našli njihov elektronski naslov. Napisale smo jim prijazno pismo, kjer smo izrazile željo, da bi rabili nekaj odsevnih brezrokavnikov za naše otroke. Na prošnjo so takoj odgovorili in nam sporočili, da nam bodo z veseljem priskočili na pomoč ter nam poslali odsevne brezrokavnike.

Za odsevne kapice smo poklicali zastopnico zavarovalnice Adriatic – Slovenica gospo Zsuzsi Vugrinec, ki nam je prav tako z veseljem priskočila na pomoč.

Kot naročeno, smo brezrokavnike in kapice dobili na isti dan. Gospa Vugrinec nam je kape pripeljala osebno, brezrokavnike pa smo dobili po pošti. Ko smo odprli velik paket, smo ugotovili, da na ARSVP niso poskrbeli samo za naše otroke, ampak tudi za strokovne delavke, saj so nam poleg malih poslali tudi tri velike odsevne brezrokavnike.

Z otroki smo se že isti dan odpravili na sprehod, a pred tem smo se opremili z odsevnimi kapicami in brezrokavniki – tokrat prav vsi!

Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo gospe Zsuzsi Vugrinec in Agenciji RS za varnost prometa za njuno pomoč. Z njihovo pomočjo bomo še bolj vidni in varni v prometu, kot smo bili do sedaj.

Zapisa vzgojiteljica Bernarda Koroša Pantovič

PROJEKT Veliki nemarni škornji

Učenci DOŠ Prosenjakovci smo se z novim šolskim letom že drugič vključili v projekt Veliki nemarni škornji, katerega ambasador je letos postal predsednik države, gospod Borut Pahor. Namen projekta je spodbujanje inovativnosti, ustvarjalnosti in razvoj kritičnega mišljenja pri otrocih.

Preko aktivnosti, ki jih bomo izvajali skozi celo šolsko leto, bomo pri učencih razvijali višje moralne vrednote in poskušali dvigniti ekološko zavest. Poseben poudarek bomo dajali ohranjanju narave in varovanju okolja, osveščanju o zdravem življenjskem slogu in kakovostnemu preživljanju prostega časa.

Preko razpisa Javne agencije Spirit Slovenija smo pridobili denarna sredstva, s katerimi smo nabavili slikanice in ostali material, potreben za izvajanje projekta.

Tako je vsak učenec prejel slikanico, ki pa je, kot so hitro ugotovili, »prazna«. V njej je zapisana zgodba, vsak posameznik pa je postal ilustrator svoje slikanice. Zgodba se začne, ko se v gozdu zgodi gobja katastrofa. Škornji namreč

zbrcajo nekaj gob in besede odmevajo po gozdu ter pripovedujejo zgodbo o velikih nemarnih škornjih. K visokemu hrastu prihajajo gozdne živali in škrti s svojimi zgodbami. Še večji problem nastane, ko se v gozdu pojavijo razni odpadki. Pojavi se vprašanje, kaj narediti, kam odpeljati te odpadke?

Da bi dobili odgovore na ta vprašanja, smo se povezali s komunalnim podjetjem CERO Puconci, kjer so nas z veseljem sprejeli in na učencem primerni stopnji razložili in pokazali, kaj vse pri njih počnejo. Učenci so imeli možnost videti, kako poteka ločevanje odpadkov in predelava le teh. Povedali so nam tudi, da se ločevanje mora začeti že doma, saj bomo le s skupnimi močmi uspeli ohraniti naše okolje.

Zapisa: Lilijana Gal

A nagy hanyag csizmák – PROJEKTMUNKA

A pártosfalvi KÁI tanulói az idei tanév kezdetével már másodszor bekapcsolódtak »A nagy hanyag csizmák« című projekt munkába, amelynek az idén nagykövete országunk elnöke, Borut Pahor úr lett. A projekt munka célja az innoválás, alkotóképesség és a kritikus gondolkodás fejlesztésének kezdeményezése a gyerekeknél.

A tevékenységeken keresztül, amelyeket a tanév folyamán fogunk megvalósítani, fejleszteni fogjuk a gyerekekben a magasabb szellemi értékeket valamint megpróbáljuk magasabb szintre emelni ökológiai tudatosságukat.

Különös hangsúlyt fektetünk a természet megőzésére és a környezet védelmére, az egészséges emberi összhang felocsúdtására és a szabadidő minőséges eltöltésére.

A Spirit Szlovénia nyilvános ügynökség pályázatán keresztül anyagi támogatásban részesültünk. Átalluk beszereztük a képeskönyveket és egyéb szükséges segédeszközöket a projekt munka kivitelezésére.

Így minden tanuló képeskönyvet kapott, de amint gyorsan megállapították, »üres«. A könyvben a mese szövege található, míg az illusztrátorok majd a tanulók maguk lesznek. A mese azzal kezdődik, mikor az erdőben valóságos gomba katasztrófa keletkezik. A csizmák rugdosnak valamennyi gombát, a szavak csakhamar terjednek az erdőben és mesélik a nagy hanyag csizmák történetét. A magas tölgy alatt gyülekeznek az erdei állatok és manók saját történetükkel. Még nagyobb probléma keletkezik, amikor az erdőben különböző hulladékok jelennek meg. Kérdés merül fel, mit tenni, hova szállítani a hulladékokat?

Hogy feleleteket kapjunk a kérdésekre, kapcsolatot teremtünk a CERO Puconci kommunális vállalattal, ahol örömmel fogadtak bennünket és a gyerekeknek megfelelő szinten elmagyarázták és megmutatták, mi mindent csinálnak. A tanulóknak alkalmuk volt látni, hogyan folyik a hulladékok szétválasztása és ezek feldolgozása. A csoportvezető elmondta azt is, hogy a hulladékok szétválasztása már kell, hogy otthon kezdődjön. Környezetünk megmaradását csak közös erővel fogjuk elérni.

Fordította: Kovač Suzana

Martinova nedelja v Gaju

Martinovanje ali Martinovo je praznik, posvečen novemu vinu in času, ko se mošt spremeni v vino.

Društvo Gaj vinogradniško turistično društvo Filovci je organiziralo Martinovo nedeljo v Gaju, enajsto po vrsti, v Filovcih pri kapelici Marije kraljice družine. Praznik začnejo z blagoslovitvijo mošta, ki ga je opravil domači župnik dr. Stanislav Zver. Po opravljeni blagoslovitvi vsako leto podelijo vrtnico članu društva Gaj, ki je najbolj zaslužen za delovanje društva v letu. Letos je po izboru Franca Berdena, vrtnico podelila Amanda Verban, prejel jo je najstarejši član društva, to je g. Jože Gutman, starejši. Po zaključenem blagoslovu je sledilo prijetno druženje ob poskušanju mladega vina vinograda Vitis Vita-e ter mladih vinogradnikov Gaja in poskušanju drugih dobrot gospodinj iz Gaja.

Juha z našega korenčka

V okviru projekta »Sejemo avtohtona slovenska semena« smo v vrtcu Fokovci v šolskem letu 2012/13 posejali dve avtohtoni sorti vrtnin. Otroci so imeli možnost spremljanja rasti ljubljanskega rumenega korenja in zelja.

V mesecu maju smo korenje posejali na gredico, seme zelja pa smo vzgajali v lončku. Delo na vrtu otrokom ni bilo tuje. Večina od njih doma pomaga pri delu na vrtu, vendar o podrobnostih še niso bili seznanjeni. Otroci so spoznavali, da rastline za svojo rast potrebujejo vodo, svetlobo in toploto. Ob tem so spoznali tudi posledice neodgovornega ravnanja, saj so se nekatere sadike zelja posušile. Naučili so se, da lahko rastline, ko zrastejo in dozori, takoj uporabimo. Tako smo skupaj z otroki pobrali korenček z naše gredice in iz njega skuhalo juho. Za ljubljansko rumeno korenje je značilno, da zraste tudi do 30 cm. V to se lahko prepričate sami, če si ogledate priložene fotografije.

V današnjem času, ko se vedno pogosteje srečujemo z gensko modificirano prehrano, je še kako pomemben naravni način pridelave hrane.

Zapisala: Silvija Gal
Fotografirala: Petra Sakovič

Drugo kulturno srečanje na Goričkem

V nedeljo, 17.11.2013 je v prostorih vaškega doma v Domanjševcih potekalo drugo kulturno srečanje na Goričkem. Organizator srečanja je bila Madžarska narodna samoupravna skupnost občin Šalovci, Hodoš in Moravske Toplice.

Na srečanju so pod vodstvom zborovodkinje Mojce Györek Karas in ob spremljavi Ladislava Györeka nastopile tudi pevke KTD »Ady Endre« iz Prosenjakovcev. Zapele so nekaj slovenskih in madžarskih pesmi, pa tudi pesem v angleškem jeziku je bilo slišati. Za svoj več kot odličen nastop so poželega navdušen aplavz občinstva.

Ob nastopih vseh kulturnih društev iz Goričkega smo preživeli prijetno nedeljsko popoldne, saj smo poleg petja uživali še v plesu, deklamiranju in igranju na citre. Tako se že veselimo tretjega kulturnega srečanja, ki bo naslednje leto na Hodošu.

Zapisala in fotografirala
Bernarda Koroša Pantović

II. Órségi Kulturális Találkozó

Šalovci, Hodos és Moravske Toplice községek magyar nemzeti önkormányzati közösségének szervezésében, 2013. november 17-én, vasárnap, a domonkosfai faluotthonban szervezték meg a II. Órségi Kulturális Találkozót.

A találkozon Mojca Györek Karas kórusvezető és Ladislav Györek kíséretében fellépett a pártosfalvi Ady Endre Műve-

lódési-idegenforgalmi Egyesület énekkara. Néhány szlovén és magyar, majd egy angol nyelvű dalt is előadtak. Kitűnő szereplésüket lelkes tapssal jutalmazta a közönség.

Kellemes vasárnap délutánt töltöttünk el a goričkói művelődési egyesületek műsora mellett. A résztvevők énekeltek, táncoltak, szavaltak és citerazenét is játszottak. Mi pedig már most örülünk a harmadik kulturális találkozónak, amelyet jövőre, Hodoson szerveznek meg.

Szöveg és fotó
Koroša Pantović Bernarda

Jubilej folklorne skupine iz Bogojine

Letošnje leto se počasi končuje in marsikje se pripravljajo zaključki in srečanja, z mislijo na dogajanja v iztekajočem se letu. Folkloristi iz Bogojine pa pripravljamo srečanje, kjer se bomo spomnili našega delovanja od začetka do danes, obdobja 15-ih let.

Jeseni leta 1998, smo se mladi iz Bogojine in Ivanec začeli zbirati z namenom, da bi obudili folklorne plesne, ki so jih v Bogojini že plesali, kakor tudi z namenom, da bi ohranili stare šege in navade ter da bi se ob vsem tem lepo imeli in se družili v prostem času. Začeli smo s sedmimi pari plesalcev, naša mentorica je bila gospa Milena Špilak, na harmoniko pa nas je spremljal Drago Matjašec. Še danes se spomnimo prvega nastopa v Bogojini, ko je dvorana zaradi gneče pokala po šivih, ko nas je prišlo pogledat več kot 300 ljudi. Leta 2000 je vodenje folklorne skupine prevzel Matjaž Cerovšek, ki je skupaj z vsemi člani ustvaril novo energijo, ki je prišla do vrhunca že naslednje leto, ko so plesalci z goričkim sklopom folklornih plesov, uspeli priti preko območne in medobmočne revije folklornih skupin,

na veliki oder Mednarodnega folklorne festivala v Beltincih. Že naslednje leto smo naštudirali nov sklop porabskih plesov, ki je bil po mnenju mnogih najbolj bogat. Takrat nas je na harmoniki spremljal Dejan Kerec. Leta 2002 smo bili folkloristi iz Bogojine tudi prejemniki nagrade občine Moravske Toplice. Na svojih nastopih smo tkali vezi s prijatelji iz Porabja in hrvaškega Zagorja, kjer imamo vsako leto več nastopov. Nastopili smo tudi na Soboških dnevih, v hrvaškem Vidovcu na Zeljarijadi, v Varaždinu, na mnogih prireditvah Košičevih dnevov kulture, na občinskih proslavah ter leta 2008 še enkrat ponovili nastop v Beltincih, ko smo bili gostje Etno večera skupaj s folklorno skupino Pozvačin iz Bistrice, na harmoniki nas je takrat spremljal Aleksander Cifer. Pred kratkim pa smo začeli predstavljati Prekmurje in Slovenijo tujim gostom, skupaj z Židano marelo.

Folkloristi pa niso vsa ta leta samo plesali, organizirali smo razne prireditve. Folklorni večer je najbolj znana, kjer vsako leto nastopi več skupin iz domovine in tujine. Hodili smo na ekskurzije po Sloveniji in obiskovali Evropske prestolnice. Lansko leto se je folklorna skupina okrepila z mladimi pari in glasbeniki, danes nas pleše kar 11 parov, na harmoniki pa nas spremljata Tamara Prelič in Drago Matjašec. Pripravili smo tudi prvo celovečerno folklorno predstavo »Ge mi odiš lübi dragi«, ki je doživela dober sprejem med publiko. Folkloristi smo začeli tudi postavljati temelje za otroško folklorno skupino, ki se bo predstavila na naši proslavi ob 15-i obletnici delovanja naše skupine.

Poskrbeli smo tudi za samopromocijo, imamo Facebook profil, začeli smo z objavami na spletni strani bogojina.info in ob tej obletnici izdali spominsko razglednico in koledarček. Po novem nas boste spoznali tudi po novem logotipu – spominčici, ki jo imajo plesalke izvezene na belih rutah.

Naznanilo prihoda adventa v Martjancih

V Martjancih že tradicionalno zadnji vikend pred prvo adventno nedeljo organiziramo razstavo adventnih izdelkov. Tako smo v soboto, 23. novembra, v dvorani Vaškega doma v Martjancih na ogled postavili našo adventno razstavo, ki je bila letos prvič medgeneracijsko obarvana.

Na razstavi je bilo možno videti adventne venčke tradicionalne okrogle oblike in nekoliko drugačne adventne aranžmaje sodobnih oblik. Vsi venčki in aranžmaji so bili izdelani ročno, za kar so poskrbele udeleženke ustvarjalno rokodelskih delavnic Turističnega društva Martin Martjan-

ci. Tudi za okrasitev samih venčkov in aranžmajev smo se nagibali k uporabi naravnih materialov in ostale materiale uporabili v zelo majhni meri, le za dodatek prazničnega blišča. Razstavljene so bile tudi ročno izdelane voščilnice s prazničnimi motivi.

Ker smo v mesecu novembru v sklopu turističnega društva pričeli tudi z ustvarjalnimi delavnicami za otroke, smo del razstave posvetili tudi izdelkom, ki so nastali na otroških delavnicah. Razstavili smo voščilnice, pogrinjke, okraske iz Hama perlic in ostale izdelke, ki jih ni bilo tako malo in so jih otroške ročice izdelale z velikim veseljem.

Razstava je vsako leto dobro obiskana, vsekakor pa si želimo še več obiskovalcev, saj menimo, da so tovrstne razstave namenjene predvsem izmenjavi dobrih idej in druženju. Vsak tovrsten izdelek je unikaten in na vsakem je spretna človeška roka oziroma ročica pustil svoj pečat in prav vsak izžareva svojo lepoto in odseva vložen trud.

Jasmina Papić

Razstava adventnih venčkov

Članice rokodelskega društva Vrtnica Prosenjakovci so drugo leto zapored pripravile delavnico adventnih venčkov, ki so jih obiskovalci razstave, ki je potekala zadnje novembrsko nedeljo, lahko tudi kupili in odnesli domov.

Več kot 50 venčkov od katerih je bil prav vsak unikatno delo je svoj dom našlo pri številnih družinah, v tem prazničnem času pa se nahajajo prav po vseh koncih države, kakšen pa tudi izven Slovenije. Večino materiala so članice nabrale kar v naravi (gozdni mah, trsi, posušeno sadje ...) in s kombiniranjem materiala, ki ga najdemo v vsakodnevni uporabi, dokazale, da kreativnost resnično ne pozna meja. Razstava je naletela na odličen odziv obiskovalcev, za prihodnje leto pa bo nedvomno potrebno še večje število pisane ponudbe adventnih venčkov. Če ste letošnje razstavo zamudili, si v koledarju naredite opomin, da ne zamudite naslednje.

Članice rokodelskega društva Vrtnica Prosenjakovci vam želijo mirne in blagoslovljene praznike. Naj minejo v radosti, toplini in preprosti ljubezni do sočloveka.

Denis Malačič

Adventi koszorúk kiállítása

A pártosfalvi Rózsa kézműves egyesület tagjai az idén is megszervezték az adventi koszorúk kiállítását.

A november utolsó vasárnapjára szervezett eseményen a látogatók meg is vásárolhatták az adventi díszeket, így most már Szlovénia szerte és az országon kívül is, több mint 50 egyedi termék talált otthonra, ahol az ünnep hangulatát árasztja. Az anyagok többségét (erdei moha, szőlőtöke, aszalt gyümölcs, stb.) az egyesületi tagok maguk gyűjtötték be, majd a mindennapos használatú anyagok használatával bebizonyították, hogy a kreativitás határtalan. A kiállítás igencsak kedvező visszhangra lelt a látogatók között, és már most egyértelmű, hogy jövőre még nagyobb kínálatot kell biztosítani az adventi díszekből. Azok, akik az idei kiállítást lekésték, jövő évi naptárunkban már bejelölhetik az időpontot, hogy biztosan ott lehessenek.

A pártosfalvi Rózsa kézműves egyesület tagjai mindenkinek békés és áldásos ünnepeket kívánnak. Kísérje az ünnepet az öröm, a meghittség és az embertársaink iránti szeretet.

Malačič Denis

Razstava slik Romana Štrublja

Dvorana vaško – gasilskega doma v Središču se je v soboto, 23. novembra 2013 spremenila v pravo galerijo. Razstavljene so bile slike Romana Štrublja, amaterskega slikarja iz Lavrice. Organizator razstave je bil KD Antal Ferenc iz Središča, skupaj z družino Štrubelj.

Roman je leta 2004 v Središču kupil domačijo z namenom ohranjanja kulturne dediščine. Po poklicu je mizar, zaposlen je kot voznik mestnega avtobusa v Ljubljani. Zanimanje za slikarstvo je kazal že v otroštvu. Med njegovimi deli so različni motivi: ljudski običaji, mlini, tihožitja, domačije, pokrajine, portreti... Njegova zasebna zbirka šteje več kot 170 slik. Poleg risanja je Roman strastni zbiratelj starih predmetov, ukvarja pa se tudi s čebelarstvom.

Na otvoritev razstave je prišlo veliko ljudi. Romana ter ostale zbrane je s svojo prisotnostjo počastil tudi župan Občine Moravske Toplice, gospod Alojz Glavač. Večer so organizatorji popestrili s kratkim kulturnim programom, v katerem so nastopili pevci KD Petőfi Sándor iz Domanjševca in domači recitatorji. Simon Šanca je s svojo lastno pesmijo presenetil vse prisotne, še posebej pa Romana. Umetnik je umetniku posvetil naslednjo pesem:

Kako spoznamo umetnika?

Umetnika spoznamo po tem, da zmeraj hodi, ko drugi tečejo in zmeraj ohranja pogled, ko mu drugi kaj rečejo. Težko mu je ohraniti sebe, ko zagreto ustvarja, ker je naenkrat drug človek, kot kotomer mizarja, ki se neprestano vrti v roki, kot čopič slikarja. Brez njega ne bi bilo lepih slik, ne prekrasnih vse vrstnih oblik; kipov, opek, slik in družine, in kaj je najpomembnejše; človeške bližine.

Težko je verjeti, da umetnik ustvarja zato, da bi videl svet, medtem ko drugi vidijo le neomejen okamnel travniški cvet. In prav takšen je umetnik, ko ustvarja: miren, svoboden, srečen in večen, včasih tudi malce tečen, ko izgubi navdih, ki ga zmeraj znova najde nekje na dnu oceana in potem postane znova srečen in večen, tako kot naš Roman, ki rajši poslika silos, kot da bi ga porušil, iz železa naredi štokrljjo, ki se ne seli, on se pa prav zato veseli, hlev napolni s starinami, dela fasade čebelam in še mnoge nam neznane reči, zato da bi bil srečen in da bi bilo vse lepše, večno trajajoče še in še, za naslednje generacije najlepše. «

(© Simon Šanca, 22. 11. 2013)

Zapisała: Leonida Šanca
Fotografiral: Dejan Rocner

Kiállítás Roman Štrubelj alkotásaiból

Szombaton, 2013. november 23-án a szerdahelyi tűzoltó- és faluotthon közösségi terme valódi galériává változott, amelyben Roman Štrubelj, lavricai amatőr festő képeit csodálhatta meg a közönség.

A kiállítás szervezője, a Štrubelj családdal karöltve, a szerdahelyi Antal Ferenc művelődési egyesület volt.

Roman, aki foglalkozása szerint asztalos, és ljubljanei városi buszvezetőként dolgozik, 2004-ben, a kulturális örökség ápolása céljából vásárolta meg a szerdahelyi portát. Már gyerekkorában érdeklődést tanúsított a festészet iránt. Festményein különböző motívumok, köztük népszokások, malmok, csendélet, porták, tájak, portrék, stb. szerepelnek. Magángyűjteményében mintegy 170 kép található. A rajzolás mellett Roman másik kedvtelése a régi tárgyak gyűjtése, ugyanakkor méhészettel is foglalkozik.

A kiállításra nagyon sokan jöttek, a kiállító Romant és a résztvevőket jelenlétével Alojz Glavač, Moravske Toplice község polgármestere is megtisztelt. A szervezők az eseményt alkalmi műsorral köszöntötték, amelyben a domonkosfai Petőfi Sándor művelődési egyesület népdalköre és a helyi versmondók szerepeltek. Šanca Simon saját szerzeményű versével lepte meg a jelenlévőket, különösen pedig az alkotót, Romant.

Lejegyezte: Šanca Leonida

Fotó: Dejan Rocner

Skrb za domače živali pozimi in v času praznikov

V hladnih zimskih dneh je potrebno posvetiti posebno pozornost zaščiti domačih živali pred vplivi mraza. **Za pse** ki preživijo zimo na prostem, je potrebno urediti primerno hiško, ki naj bo dobro toplotno izolirana, ima naj zastor na vhodu, ki preprečuje direktno vdor hladnega zraka, na tleh naj bo ležišče (podlaga) iz materiala, ki bo psa grel (odeja ali podobno). Hiška naj bo nekoliko dvignjena od tal, da se prepreči vdor vode in vlage.

Še posebej je potrebno v hladnih dneh poskrbeti za zdravo in kalorično prehrano psa, najbolje je uporabljati brikete, ker ti ne zmrzejo, večkrat dnevno pa mu je potrebno ponuditi vodo, ker ta v posodi na prostem pozimi hitro zmrzne. Pse je potrebno tudi pozimi dnevno voditi na sprehode, najlažje jih ogrejemo z intenzivnim gibanjem (metanje žogice, palice), pazimo pa na zaledeneli površini, kjer se lahko pripetijo tudi poškodbe okončin zaradi zdrsa. Pri sprehodih hišnih psičkov pazimo na soljene površine, ki lahko povzročijo razjede blazinic na tačkah, zato takoj po prihodu domov, psičkom z mlačno vodo temeljito očistimo noge.

Mačke, ki preživljajo zimo na prostem, prav tako potrebujejo toplo zavetje pred mrazom. Tako jim lahko uredimo ležišče s toplo podlogo v delu hiše, kjer se rade zadržujejo (drvarnice, lope, ute...). Prav tako jim ponudimo primerno hrano in zadostno količino vode.

Kakor psi in mačke, **tudi ostale vrste domačih živali** (konji, krave, prašiči in druge živali) težko prenašajo nizke zimske temperature, zato jih je potrebno namestiti v topel, svetel, očiščen in suh hlev.

Posebno pozornost v prazničnih dneh namenimo zaščiti naših ljubljencev pred vplivi delovanja **pirotehničnih sredstev**. Pokanje petard povzroča pri živalih hud stres, jih plaši, nemalokrat pa živali tudi fizično poškoduje (raztrganine, povoženje zaradi strahu in pobega od hiše, i.t.d.). Da preprečimo posledice pokanja petard, spuščanja raket in podobno, **se z živalmi v teh prazničnih dneh izogibamo mest, kjer se vrši pokanje**. Najbolje je, **živali namestiti v notranje prostore, kjer bodo zaščitene pred zvočnim in svetlobnim delovanjem eksplozivnih sredstev**, kot tudi na ta način preprečimo možnost pobega živali od hiše zaradi strahu in stresa, katerega doživlja kot posledico negativnega vpliva delovanja pirotehničnih sredstev. Kadar živali ne nudimo zadostne pozornosti in zaščite v teh primerih so posledice lahko še veliko hujše, kot si lahko mislimo, saj se živali lahko izgubijo, lahko jih povozi avto ali se jim zgodi kakšna podobna nesreča. Živalim se torej v teh prazničnih dneh še bolj posvečamo, kot ostale dni v letu, poskušamo jih zamotiti z igro, nežno glasbo, v nobenem primeru pa jih ne puščamo same.

ŠE POSEBEJ PA NAPROŠAMO VSE LJUDI, NAJ SE V TEH PRAZNIČNIH DNEH, ODPOVEDO UPORABI EKSPLOZIVNIH SREDSTEV. PRAZNUJMO V MIRU IN SPOKOJNOSTI – TEMU SO NAMREČ TI PRAZNIKI NAMENJENI.

Veseli nas, da boste naše nasvete upoštevali in živali vam bodo hvaležne!

Društvo za zaščito živali Pomurja

ZAHVALA

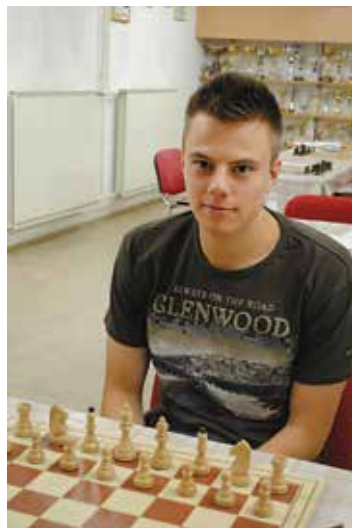
Za kletjo
na klopi sedim
pod brajdami se hladim
na križ pred seboj strmin...

Zahvaljen naš Odrešenik
za vse dari narave:
za sad vinograda
za žitna polja, ki zori
za vsako cvetlico, ki cveti
za travnik vsak, ki zeleni.

Zahvaljen naš Odrešenik
za krasno pesem ptic,
zahvaljen za prijatelje
za smeh, krič in jok otrok.
Najlepša zahvala
za zvesto sopotnico
skozi življenje.

Horvat Martin, Ivanci

Bodoči zdravnik Nino Cmor uspešno šahira

Med mladimi šahisti v soboškem klubu Radenska Pomgrad imajo precej nadarjenih šahistov, ki niso zgolj dobri šahisti ampak tudi pridni pri učenju. Eden takih je tudi Nino Cmor, študent prvega letnika Medicinske fakultete v Mariboru, doma iz Moravskih Toplic. Bodoči zdravnik je letos v Veržeju s šahisti Radenske Pomgrada med mladinci osvojil ekipno drugo mesto sam je k uspehu ekipe dodal 4,5 točke iz šestih dvojbojev. Še pred tem je na konec tedenskem šahovskem turnirju med nižje kategorijski zasedel prvo mesto, na osmih od devetih turnirjev je zbral 341 točk. V Mariboru je ob koncu novembra pomagal III. ekipi Radenske Pomgrada v tekmovanju 2. članske lige, vzhod kjer so bili soboški šahisti tretji,

Nino Cmor pa je v treh nastopih zbral točko in pol. Na vprašanje ali bosta šla skupaj medicina in šah pa je odgovoril: »Upam, da mi bo uspelo obveznosti razporediti tako, da bo nekaj časa ostalo tudi za šah, ki mi veliko pomeni.«

Tonček Gider

Sanjska jesen članic Moravskih Toplic

Hokejistke Moravskih Toplic so letos brez pretirane skromnosti hokejski hit tega dela Evrope. Ekipa, ki se je poleti po vrnitvi s tekem evropskega pokala na Portugalskem soočala z precejšnjim osipom igralk, je v novi sezoni vklopila v igro nekaj zelo nadarjene mladeži, kar se je pokazalo ob izkušenosti in mladostnem zagonu kot prava kombinacija.

V ekipi so ostale hokejistke po duši, ki so z vzornim pristopom postale magnet za delo mladih deklet. Temu je bila dodana zmagovalna miselnost in resnost na treningih, tako, da rezultat ni mogel izostati. Članska ekipa namreč igra ves jesenski del ter uvod v dvoransko prvenstvo kot prerोजना in že skoraj tri mesece ne pozna poraza.

Uvod v jesenski del sicer ni obetal takih rezultatov, saj so naše igralki oba uvodna dvoboja v novo ustanovljeni hrvaško-slovenski ligi, kljub boljši igri izgubile, od tu naprej pa nizale zgolj zmage.

Prva trofejna zmaga je bila dosežena na močnem turnirju v avstrijskem Grazu, kjer so v finalu turnirja osmih ekip povsem ponižale zagrebško Mladost, ki je v jesenskem delu vodilna hrvaška ekipa in je med drugim premagala tudi udeleženca evropskega pokala, ekipo Zrinjevca.

Le dva tedna pozneje je HK Zelina organiziral močan turnir z osmimi klubi iz treh držav, kjer je igralo še eno moštvo, ki bo v februarja sodelovalo na tekmah evropskega pokala - HC Budimpešta. Želji članic, da premagajo še tega evroligaša se je kaj kmalu pridružila še ena: dokazati, da so boljše od Mladosti in da zmaga v Grazu ni bila naključna. Članice Moravskih Toplic so se namreč spet uvrstile v finale, kjer je spet nasproti stala ranjena ekipa Mladosti. Finalno vzdušje v dvorani, kjer je okrog 300 glasnih gledalcev (in tudi odličnih poznavalcev hokeja) želelo slavje svojih ljubljencev sta podkrepila dva zadetka domačink, ki so po sredini igre imele navidezno neulovljivo prednost. Polčas pa je prinesel popoln preobrat v igri. Izrazita premoč, domiselnost in hiter tempo sta že po nekaj uvodnih minutah zmanjšala prednost domačink, ki so dokončno pok-

leknile z dvema zadetkoma naših igralcev v zadnjih osmih minutah igre. Da so gledalci res videli odlično hokejsko predstavo najlepše potrjuje izjava enega ob bivših hokejskih igralcev, ki je tekmo komentiral z: "končno ena vrhunška hokejska predstava ženskega hokeja na Hrvaškem". Ob koncu je po izboru organizatorja bila izbrana za najboljšo igralko turnirja naša Petra Dervarič.

Z tem pa še ni konec uspehov. Medtem se je začelo dvoransko prvenstvo v hrvaško-slovenski ligi in prva dva kroga sta prinesla dve novi zmagi Moravskih Toplic. Če bo potekalo vse po načrtih bomo tako v začetku februarja videli finale nekje v Pomurju. Žal se klub srečuje z velikimi težavami glede uporabe telovadnic. V občini Moravske Toplice ni take, ki bi imela rokometne dimenzije in posledično bo dvoboj v Puconcih ali v Murski Soboti. Upamo da vsaj pred številnimi gledalci iz naše občine. jč

Srečanje z organizatorji prireditev iz občine Moravske Toplice in koledar prireditev 2014

TIC Moravske Toplice in Občina Moravske Toplice sta v začetku decembra priredila srečanje z organizatorji prireditev oziroma predstavniki društev.

Namen srečanja je bil organizatorjem dogodkov predstaviti njihove dolžnosti in jih opozoriti na nedoslednost pri oddaji terminov dogodkov za leto 2014 ter jih pozvati k boljši komunikaciji (po elektronski pošti) s TIC-em.

Na srečanju so v okviru LRF Pomurja predstavili portal <http://www.nagorickem.si>, vsebino katerega lahko soustvarjate tudi člani društev. TIC Moravske Toplice

TERME 3000 -
MORAVSKE TOPLICE
SAVA HOTELS & RESORTS

»Sestavimo fotozgodovino TERM 3000«

O nagradni igri »Sestavimo fotozgodovino Term 3000«

Da bi sodeloval v nagradni igri, mora udeleženec nagradne igre predložiti fotografijo (lahko tudi več) z motivom Term 3000-Moravskih Toplic iz obdobja 1960–1975. Pogoj je, da je iz fotografije razvidno, da gre za Terme 3000-Moravske Toplice. Originalne fotografije bodo skenirane in vrnjene pošiljatelju. Udeleženec nagradne igre mora ob

predložitvi fotografskega materiala pustiti osebne podatke (ime, priimek, naslov, elektronski naslov).

Vse zahtevane podatke skupaj s fotografskim materialom in podpisom zapiše udeleženec na dopisnico in pošlje na naslov: Terme 3000-Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 12, 9226 Moravske Toplice, lahko pa jih prinese tudi osebno v tajništvo Term 3000-Moravskih Toplic.

Vsak udeleženec, ki sodeluje v nagradni igri po

POŠLJITE FOTOGRAFIJE (original vrnemo) Z MOTIVOM TERM 3000-MORAVSKIH TOPLIC IZ OBDOBJA 1960–1975,

s pripisom osebnih podatkov na naslov Terme 3000-Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 12, 9226 Moravske Toplice, s pripisom »Zgodovina Terme 3000«.

Lahko jih prinesete tudi osebno v tajništvo Term 3000.

ZA FOTOGRAFIJE BOSTE NAGRAJENI!

Nagrada: dve celodnevni kopalni vstopnici za odrasle za vsako s strani komisije izbrano fotografijo

Nagradna igra poteka od 18.12. do 31.12. 2013.

pogojih in pravilih nagradne igre, bo prejel nagrado: za izbrano fotografijo dve celodnevni kopalni vstopnici za odrasle Term 3000-Moravskih Toplic.

Ustreznost fotografij bo ocenila tričlanska žirija. Nagrajence bo izvajalec nagradne igre obvestil najpozneje v 8 dneh po predložitvi fotografskega materiala. Splošni pogoji in pravila sodelovanja v nagradni igri so objavljeni na spletni strani www.sava-hotels-resorts.com.

NAGRADNA KRIŽANKA: ZVEZDA TURIZEM D.O.O.

Pokrovitelj nagradne križanke je Zvezda Hotel – Restavracija – Pivnica – Turistična agencija, Murska Sobota – Hiša bogate kulinarčne ponudbe.

Geslo križanke, ime in priimek ter naslov pošljite na dopisnici do torka, 21. januarja 2014 na naslov: Občina Moravske Toplice, Kranjčeva ulica 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom nagradna križanka.

							AVTOR: JANEZ DONŠA	PROFESORICA (ŽARG.)	LAIČNI VERNIKI, BRATJE IN SESTRE	NEMŠKI FILOZOF (GEORG)	NICOLO PAGANINI	NAŠA PEVKA (JADRAN- KA)	PERGA- MONSKI KRALJ	PREBIVA- LEC VINČARIJ	ZADNJI JUGO PREMIER, MARKOVIČ					
							VEČJI RAVEN SVET BREZ DREVJA													
							RUSKI PUSTO- LOVSKI MENIH													
							VRHUN- SKA TELESNA FORMA				STROJNIK (ZORAN) MEDIJSKI VODITELJ (ČRT)									
							OLIVER KAHN													
							RUSKA ZADRUGA													
																			VRSTA BOLJŠEGA PIVA	
	LASTNOST, ZNAČIL- NOST PARTIJ- NEGA	DEL OROŽJA, KI AKTIVIRA NABOJ	MESTO V SEVERNI OSETLJI (TRAGEDI- JA S TALCI)	BRITANSKI PEVEC JOHN	RAFAEL AJLEC	NAKIT NA PRSTU STOŽČAST INDIJANSKI ŠOTOR						ORODJE ŽANJICE GLASBE- NIK RODOŠEK								
ČAS MOZOLJEV									TRD IZRASTEK V USTIH				4. IN 10. ČRKA SLIKAR (VINCENT VAN)							
GLAVNO MESTO JUŽNE AVSTRA- LIJE								DRŽAVA V ZAHODNI AFRIKI	FOND											
VEČANJE ŽIVIH BITIJ					PREBIVA- LEC OKOLICE LJUTO- MERA			JAZ (LAT.)			ANGLEŠKI IGRALEC (JEREMY)									
SODAR- SKO ORODJE					IGOR OZIM		GOJMIR LEŠNJAK LUKA V JUŽNI ITALIJI			TONE GOGALA				DODATEK K JEDEM, PRIKUHA			IGRA S 54 KARTAMI			
SUMERSKA BOGINJA PLODNO- STI						PIHALO Z DVOJNIM JEZIČKOM					DON ... (CERVAN- TES)									
REŽISER CVITKO- VIČ				OVOJ ZA HRAMBO SPISOV		ALUMINIJ		EN, 2, TRI					KOST POD- LAHTNICA		MIRAN ALIŠIČ HOMO- SEKSUA- LEC					
NIKELJ			STAR ŠPANSKI PLES					GLAVNO MESTO NORVEŠKE		DRUGO- ŠOLEC MET ŽOGE PREKO IGRALCA										
NAŠ ROCK BASIST (JADRAN)			KRVNA ŽLAHTA			POSIR- JENO MLEKO														
						KALCIJ														
SLONJA SAMICA							GOSTILNA V POLANI													
							ŽVEPLO													
MISS TERNAR						VELIKA GRAJSKA SOBA													ATALOS - kralj v Pergamonu ARTEL - zadruga v carski Rusiji OGRIN - slovenski glasbenik IRONS - angleški igralec	

PRAVILNA REŠITEV GESLA NAGRADNE KRIŽANKE 118. ŠTEVILKE LIPNICE: DELO NA POLJU SETEV OZIMIN

Med prispelimi pravilnimi rešitvami smo izžrebali naslednje nagrajence, ki prejmejo vrednostne bone pokrovitelja, Gostilna Marič Sebeborci: 1. ELIZABETA KOCET, PROSENJAKOVCI 33, 9207 PROSENJAKOVCI, 2. SOČIČ ANDREJ, SEBEBORCI 103, 9221 MARTJANCI, 3. IZIDOR KOROŠA, PROSENJAKOVCI 59, 9207 PROSENJAKOVCI

KOLENDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

DECEMBER 2013

Pripravlja: TIC Moravske Toplice, www.moravske-toplice.com

Naziv prireditve	Opis prireditve	Kraj izvajanja	Datum	Organizator	Informacije
3. ADVENTNI POHOD	Pot bo vodila do Bukovniškega jezera in nazaj, postanek pri Voglerjevi koči. Startnine ni.	Motvarjevci, start pred kulturnim domom	14. 12. 2013, 8.00	KUD József Attila Motvarjevci	Geza Dora 041 210 005
BOŽIČNO-NOVOLETNA VOŠČILNICA – MUZIKAL PEPELKA	Muzikal Pepelka v izvedbi osnovnošolcev.	Bogojina, osnovna šola	14. 12. 2013, 17.00	OŠ Bogojina	02 547 90 81
BOŽIČNI KONCERT ZBORA CANTATE	Koncert bo potekal po božji službi, nekaj pesmi pa bodo člani zbora zapeli že med bogoslužjem.	M. Toplice, evangeličanska cerkev	15. 12. 2013, 10.00	TIC Moravske Toplice	02 538 15 20
VESELI DECEMBER	V vseh enotah bo program ob dnevu odprtih vrat. V tem času otroke obišče tudi dedek Mraz. Vključi se tudi otroke, ki ne obiskujejo vrtca.	V vseh enotah vrtcev	Med 16. 12. in 20. 12. 2013	Zavod Vrtci občine Moravske Toplice	www.mojvrtec.com
KONCERT SKUPINE TABU	Vstopnice 12 EUR v predprodaji, 15 EUR na dan koncerta dobite na recepciji hotela Ajda, BTC-TA Klas in prodajna mesta Eventim.	M. Toplice, Terme 3000, restavracija hotela Termal	19. 12. 2014, 20.00	Terme 3000	gabriela.feher@terme3000.si
POHOD Z BAKLAMI K POLNOČNICI	Ne zamudite pohoda k polnočnici v Bogojino.	Ivanci-Bogojina	24. 12. 2013, 22.00	Društvo Selenca	Marko Horvat, 070 738 597
KAKO SMO POSTALI SAMOSTOJNI – proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti	Ob dnevu samostojnosti in enotnosti se bomo spomnili decembrskih dogodkov iz leta 1990.	Fokovci, osnovna šola	24. 12. 2013, 11.30	Osnovna šola Fokovci	Suzana Deutsch 02 544 90 20 ali 041 798 722, www.os-fokovci.si
BOŽIČNO-NOVOLETNA TRŽNICA V MORAVSKIH TOPLICAH	Praznični izdelki domačih obrti.	M. Toplice	26. 12. – 30. 12. 2013, 14.00-17.00 31. 12. 2013, 9.00-13.00	TIC Moravske Toplice	www.moravske-toplice.com
ŠTEFANOV PLES V TERMAH 3000	Zavržite se ob zvokih odlične glasbe.	M. Toplice, Terme 3000	26. 12. 2013	Terme 3000	Gabriela Feher 02 512 23 69, gabriela.feher@terme3000.si
8. ŠTEFANOV POHOD	Pohodna pot je dolga okrog 8 km. Startnina: odrasli (7 EUR), otroci (4 EUR), vključuje okrepčilo na začetku, med potjo in toplo malico na koncu ter spominek.	Vučja Gomila, start pred vaško-gasilskim domom	28. 12. 2013, 10.00	KUD Avgust Gašparič	041 276 337, stojan.horvat@gmail.com
SILVESTRSKI POHOD	Ne zamudite pohoda k polnočnici ob soju bakel. Brezplačna pogostitev in napitki.	Sebeborci	31. 12. 2013 22.00 start, zbiranje od 21.30 dalje	KS in KTD Sebeborci	Majda Andrejek, 031 555 474
TINČEK IN PETELINČEK	Ob 50-letnici Term 3000 vabimo vse otroke na brezplačni predstavi otroške igrice v izvedbi Nine Ivanič in Jerneja Kuntnerja. Vstop je prost!	M. Toplice, Terme 3000, restavracija hotela Termal	28. 12. 2013 in 30. 12. 2013, 14.00	Terme 3000	Gabriela Feher 051 677 780 gabriela.feher@terme3000.si
SILVESTROVANJE V TERMAH 3000	Preživite silvestrovanje v Termah 3000!	M. Toplice, Terme 3000	31. 12. 2013	Terme 3000	Gabriela Feher 02 512 23 69, gabriela.feher@terme3000.si
SILVESTROVANJE V TERMAH VIVAT	Silvestrovanje v Restavraciji Vivat.	M. Toplice, Terme Vivat	31. 12. 2013	Terme Vivat	Lidija Lajh, 02 538 21 07, www.vivat.si